การบริโภคภาคเอกชนของ SMEs (Private Consumption by SMEs) และการลงทุนภาคเอกชนของ SMEs (Investment by SMEs)

บทที่ 3

การบริโภคภาคเอกชนของ SMEs (Private Consumption by SMEs) และการลงทุนภาคเอกชนของ SMEs (Investment by SMEs)

3.1 การบริโภคภาคเอกชน (Private Consumption)

3.1.1 สถานการณ์การบริโภคภาคเอกชนของประเทศ

สถานการณ์ด้านการบริโภคของประเทศไทยในปี 2551 นั้น สามารถสะท้อนให้เห็นได้จากดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ซึ่งในปี 2551 มีแนวโน้มการปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงเดือน ม.ค. 2551 - ก.ย. 2551 แต่นับจากเดือน ต.ค. 2551 ถึง ไตรมาสแรกของปี 2552 มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจากระยะเดียวกันของปีก่อน โดยดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนเดือน มี.ค. 2552 ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อน 2.6 % แต่เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนยังคงหดตัว 4.9%

เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบย่อยของดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนที่ยังขยายตัว ได้แก่ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าสำหรับที่อยู่อาศัยและปริมาณการจำหน่ายเชื้อเพลิง ขณะที่ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ และการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคยังคงหดตัวในอัตราที่ชะลอลง ส่วนปริมาณการจำหน่ายในหมวดยานยนต์หดตัวในอัตราสูงขึ้น ซึ่งในปีนี้มีปัจจัยลบหลายประการรวมถึงภาวะเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นที่ตกต่ำ ทำให้ปริมาณจำหน่ายเพิ่มขึ้นน้อยกว่าทุกปี

ภาพที่ 3.1 ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

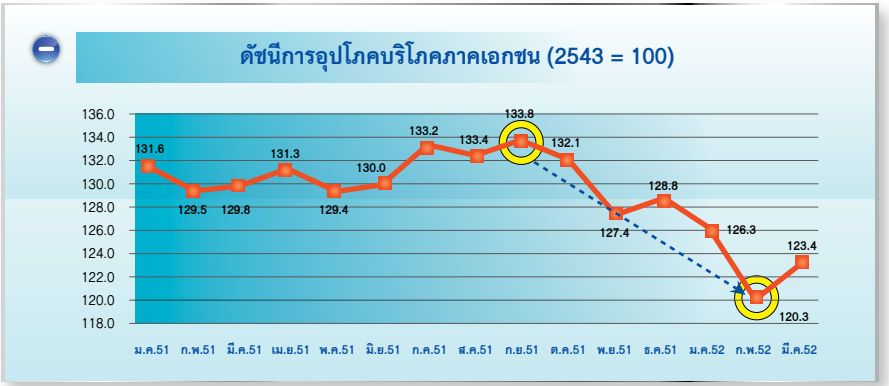

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปริมาณการใช้ไฟฟ้า

รูปแบบของปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าสำหรับที่อยู่อาศัยมีลักษณะเป็นฤดูกาล เมื่อพิจารณาการใช้ไฟฟ้าจำแนกตามหน่วยต่าง ๆ พบว่า กิจกรรมขนาดใหญ่มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าในระดับสูง แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ช่วงต้นปี 2551 ถึงเดือน ม.ค. 2552 โดยในเดือน มี.ค. 2552 เริ่มมีสัญญาณการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นเล็กน้อยจากเดือนก่อนหน้า ขณะที่กิจกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีปริมาณการใช้ไฟฟ้าค่อนข้างทรงตัว ส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนตลอดทั้งปีพบว่า แนวโน้มการใช้ไฟฟ้าในช่วงต้นปี 2552 เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2551

ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของกิจกรรมขนาดใหญ่ และปริมาณการใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนเป็นตัวชี้วัดการอุปโภคไฟฟ้าได้เป็นอย่างดี เนื่องจากปริมาณการใช้ไฟฟ้าของทั้ง 2 หน่วยรวมกันสูงถึงร้อยละ 68.9 ของการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศ อย่างไรก็ตามต้นทุนการใช้ไฟฟ้ามีความแปรผันโดยตรงกับระดับราคาน้ำมัน ดังนั้น แรงกดดันจากต้นทุนราคาน้ำมันส่งผลถึงต้นทุนของครัวเรือนและกิจกรรมการผลิตทุกระดับ แม้ว่าสถิติจะบ่งชี้ว่าการบริโภคไฟฟ้ามีทิศทางลดลงแต่การบริโภคไฟฟ้าเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานและจำเป็น ซึ่งต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้ส่งผลโดยตรงต่อกำไร หรือรายได้ของหน่วยกิจกรรมต่าง ๆ

ภาพที่ 3.2 ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามขนาด

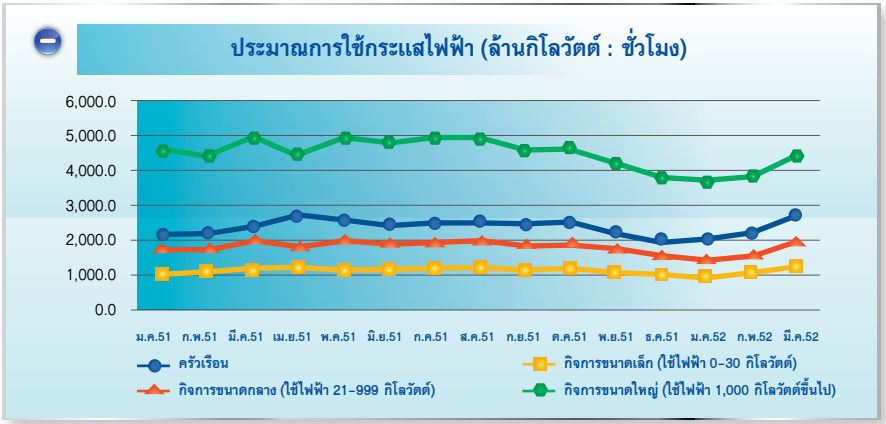

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : ตัวเลขประมาณการในปี 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

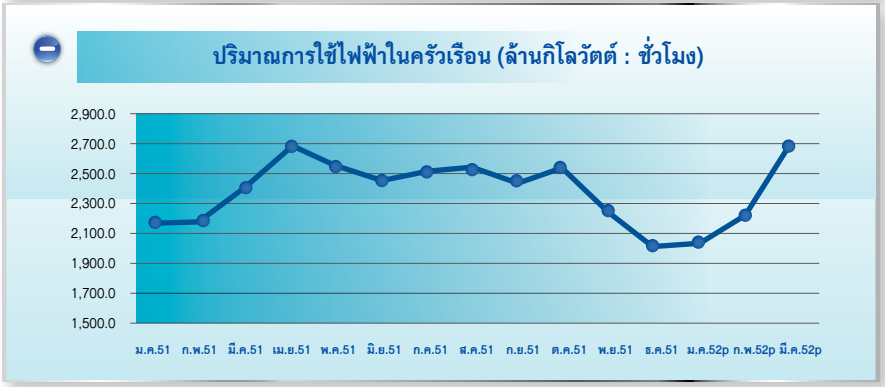

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : ตัวเลขประมาณการในปี 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดัชนีหมวดเชื้อเพลิง

องค์ประกอบของดัชนีหมวดเชื้อเพลิงประกอบไปด้วย ปริมาณการจำหน่ายเชื้อเพลิงชนิดต่าง ๆ ได้แก่ เบนซินและแก๊สโซฮอล์ (ล้านลิตร) ดีเซล (ล้านลิตร) LPG (ล้านลิตร) และ NGV (ล้านลูกบาศก์ฟุต) โดยดัชนีหมวดการบริโภคเชื้อเพลิงของประเทศมีทิศทางและแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2551 มีแนวโน้มปรับตัวลดลง แต่ระหว่างเดือน ก.ค.2551 - ม.ค. 2552 ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น และหลังจากนั้นได้ปรับตัวลดลงอีกครั้ง เนื่องจากการที่รัฐบาลประกาศยกเลิกมาตรการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมัน ณ สิ้นเดือนมกราคม 2552

ภาพที่ 3.3 ดัชนีหมวดเชื้อเพลิง จำแนกตามประเภทเชื้อเพลิง

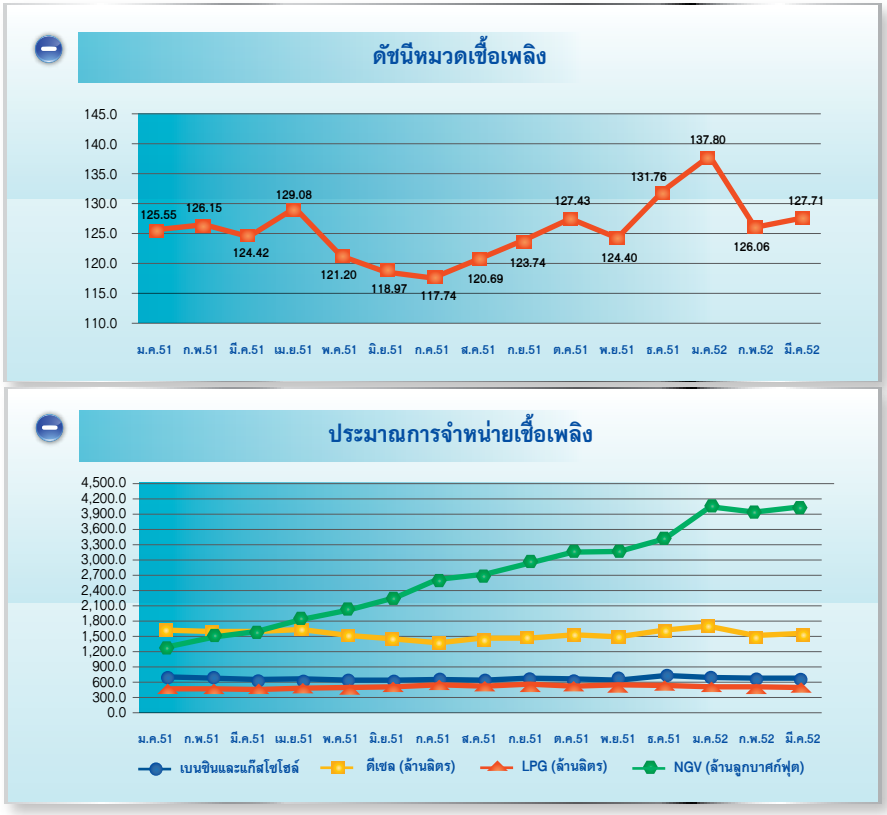

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาแนวโน้มปริมาณการจำหน่ายเชื้อเพลิงแต่ละประเภท พบว่า NGV เป็นเชื้อเพลิงที่มีแนวโน้มการจำหน่ายปรับตัวในทิศทางที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น ๆ ขณะที่ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันดีเซลยังคงทรงตัวต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งส่งผลให้ดัชนีหมวดเชื้อเพลิงรวมมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ในเดือน ส.ค. 2551 เป็นต้นไป

ปริมาณการใช้พลังงานทางเลือกยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณการใช้แก๊สโซฮอล์ และไบโอดีเซลมีอัตราการขยายตัวสูงเนื่องจากฐานการใช้ที่ต่ำมาก เช่นเดียวกับการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ในขณะที่ปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชนิดอื่น ๆ มีแนวโน้มทรงตัว ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมการใช้ของประชาชนที่ปรับเปลี่ยนไปสู่พลังงานทางเลือกที่มีราคาถูกกว่าราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลที่ราคายังสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้โครงสร้างการใช้พลังงานในสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ มีความสมดุลขึ้น

มูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ณ ราคาคงที่

การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคลดลงมาก โดยในไตรมาสที่ 1/2552 หดตัวร้อยละ 11.4 และในเดือน มี.ค. 52 มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจำนวน 809.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งยังคงหดตัวร้อยละ 5.20 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าที่มีการนำเข้าลดลง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ จักรยาน รถเข็น และชิ้นส่วน นาฬิกาและเครื่องประดับ เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ เครื่องใช้ในครัวเรือน เป็นต้น แต่ยังคงมีบางรายการสินค้าที่ขยายตัวดีขึ้นบ้าง อาทิ ผักและผลไม้ เวชภัณฑ์ และอาหารอื่นๆ เป็นต้น

ภาพที่ 3.4 การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ณ ราคาคงที่ ปี 2543

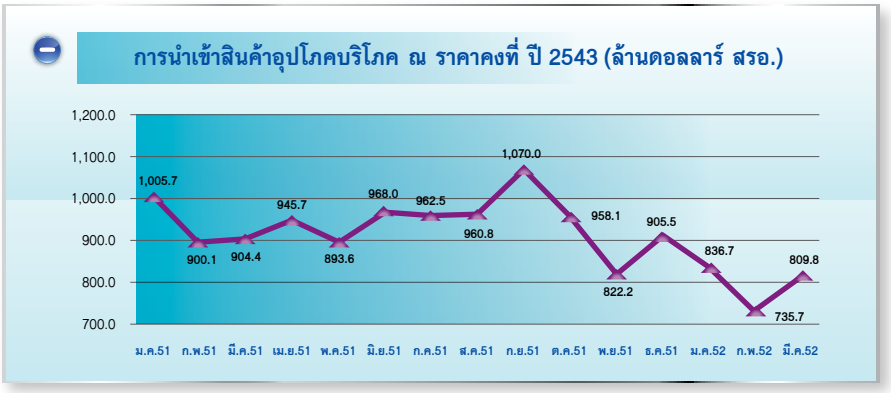

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่จากสถิติการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในช่วงระหว่าง ม.ค. 2551 - มี.ค. 2552 พบว่า ทิศทางและแนวโน้มของการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2551 และจากนั้นได้ลดลงต่อเนื่อง ซึ่งเห็นได้จากยอดการเก็บภาษี ณ มี.ค. 2551 อยู่ที่จำนวน 34,566.2 ล้านบาท ขณะที่ในเดือน มี.ค. 2552 ยอดการเก็บภาษีอยู่ที่จำนวน 28,941.8 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัวลดลงของการจัดเก็บภาษีคิดเป็นร้อยละ 16.27 ซึ่งสะท้อนให้เห็นการบริโภคของภาคเอกชนที่ลดลงอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

ภาพที่ 3.5 ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ปี 2543

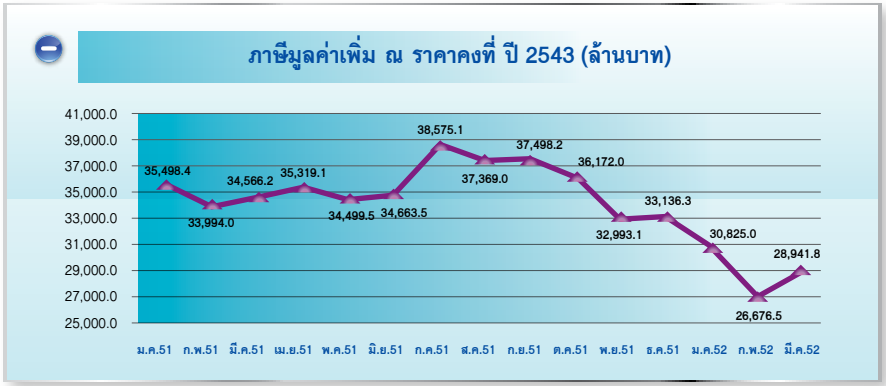

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดัชนีหมวดยานยนต์

ดัชนีหมวดยานยนต์สามารถเป็นเครื่องมือสะท้อนอำนาจซื้อของผู้บริโภคที่ดีอีกชนิดหนึ่ง โดยดัชนีหมวดยานยนต์ในภาพรวมมีทิศทางและแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนปริมาณจำหน่ายในหมวดยานยนต์หดตัวในอัตราที่สูงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ในเดือนมีนาคมของทุกปี จะมีการจัดงานมอเตอร์โชว์และเร่งส่งเสริมการขายรถยนต์ แต่ในปี 2552 เนื่องจากมีปัจจัยลบเข้ามาหลายประการ ซึ่งรวมถึงภาวะเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นที่ตกต่ำ ทำให้ปริมาณการจำหน่ายเพิ่มขึ้นน้อยกว่าทุกปีที่ผ่านมา

สำหรับยอดการจำหน่ายยานยนต์ประเภทต่าง ๆ พบว่า รถยนต์พาณิชย์ในประเทศ มียอดการจำหน่ายลดลงมากที่สุดจากช่วงเดียวกันของปีก่อน รองลงมา คือ รถจักรยานยนต์ และ รถยนต์นั่ง

ภาพที่ 3.6 ดัชนีหมวดยานยนต์ จำแนกตามประเภท

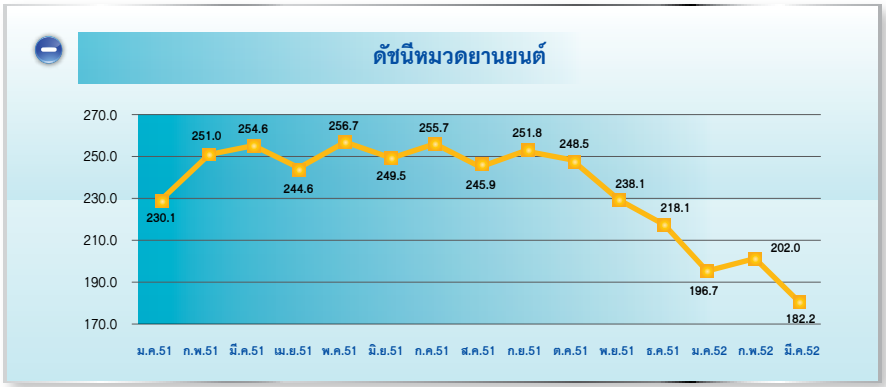

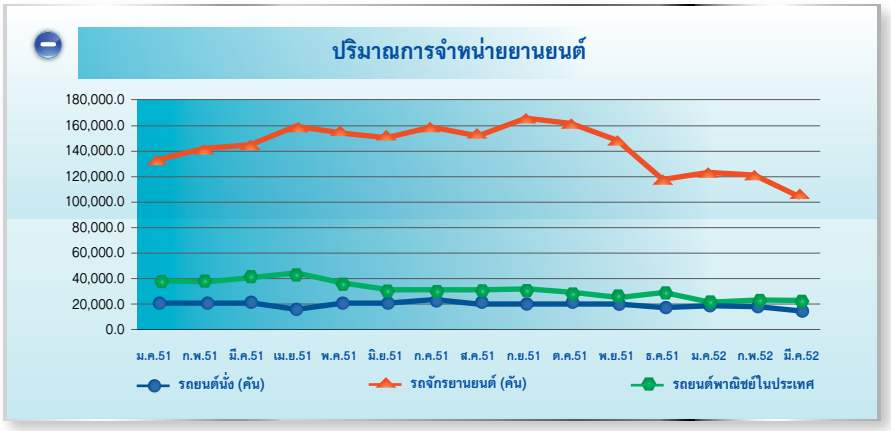

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แรงกดดันต่อการบริโภคเอกชน

แรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อจะส่งผลต่ออำนาจซื้อที่แท้จริงของผู้บริโภค ซึ่งในไตรมาสแรกของปี 2552 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปหดตัวเท่ากับร้อยละ 0.3 โดยในเดือนมีนาคม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปหดตัวเท่ากับร้อยละ 0.2 เนื่องจากราคาในหมวดพลังงานที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเป็นสำคัญ แม้ว่าราคาในหมวดอาหารสดจะขยายตัวเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แม้ว่าราคาสินค้าและบริการอื่น ๆ จะไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ผลของฐานสูงในปีก่อนที่ราคาอาหารบริโภคใน - นอกบ้านเริ่มปรับเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานชะลอลงจากเดือนก่อนเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ 1.5

สำหรับแรงกดดันด้านราคา ยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องในไตรมาสที่ 1/2552 ตามระดับราคาน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งเห็นได้จากดัชนีราคาผู้บริโภคที่ต่ำกว่าระยะเดียวกันของปีก่อน และในระยะต่อไปแรงกดดัน ด้านราคามีแนวโน้มยังคงอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและจากอุปสงค์ในประเทศที่อ่อนตัวและต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงจะทำให้ความสามารถในการปรับขึ้นราคาสินค้ามีไม่มากนัก กอปรกับมาตรการบรรเทาค่าครองชีพของประชาชน สำหรับปัจจัยเสี่ยงต่อแนวโน้มเงินเฟ้อ คือ ราคาน้ำมันโลกและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

ภาพที่ 3.7 ดัชนีราคาผู้บริโภค ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

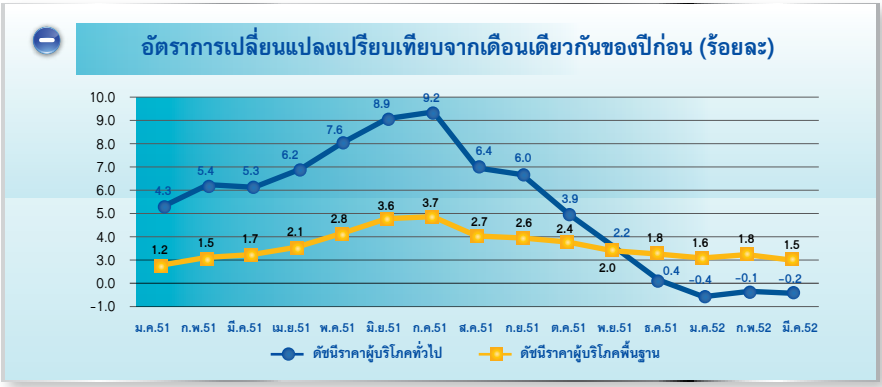

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม TISI

ภาพสะท้อนการบริโภคภาคเอกชน จากมุมมองของผู้ผลิตในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านยอดคำสั่งซื้อโดยรวม

เมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมด้านยอดคำสั่งซื้อโดยรวมระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552 พบว่า ความเชื่อมั่นด้านยอดคำสั่งซื้อโดยรวมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีมาโดยตลอด คือ มีค่าดัชนีอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐานที่ 100 นับตั้งแต่ ม.ค. 2551 เป็นต้นมา โดยเฉพาะในไตรมาสแรกของปี 2552 ที่ค่าความเชื่อมั่นลดลงต่ำมาก

เช่นเดียวกันกับดัชนีด้านยอดขายโดยรวมที่มีระดับ ทิศทางการเคลื่อนไหว และแนวโน้มสอดคล้องกับดัชนียอดคำสั่งซื้อโดยรวม ซึ่งดัชนีทั้ง 2 องค์ประกอบนี้มีความใกล้ชิดกันมาก โดยในเดือน มี.ค. 2552 ดัชนีด้านยอดคำสั่งซื้อโดยรวมและยอดขายโดยรวมเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ซึ่งได้รับผลดีจากยอดคำสั่งซื้อทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งมาจาก Stock สินค้าของลูกค้าที่ลดลง อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นดังกล่าวยังคงเป็นอัตราที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงปีที่ผ่านมา ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอยู่ในระดับไม่ดี ซึ่งกินระยะเวลามาค่อนข้างยาวนาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ยอดคำสั่งซื้อและยอดขายได้รับผลกระทบจากภาวะซบเซาของภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ยังคงซะลอตัว รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงด้านการเมืองในประเทศที่มีแนวโน้มตึงเครียดมากขึ้น

ภาพที่ 3.8 ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม ด้านยอดคำสั่งซื้อโดยรวมและยอดขายโดยรวม ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

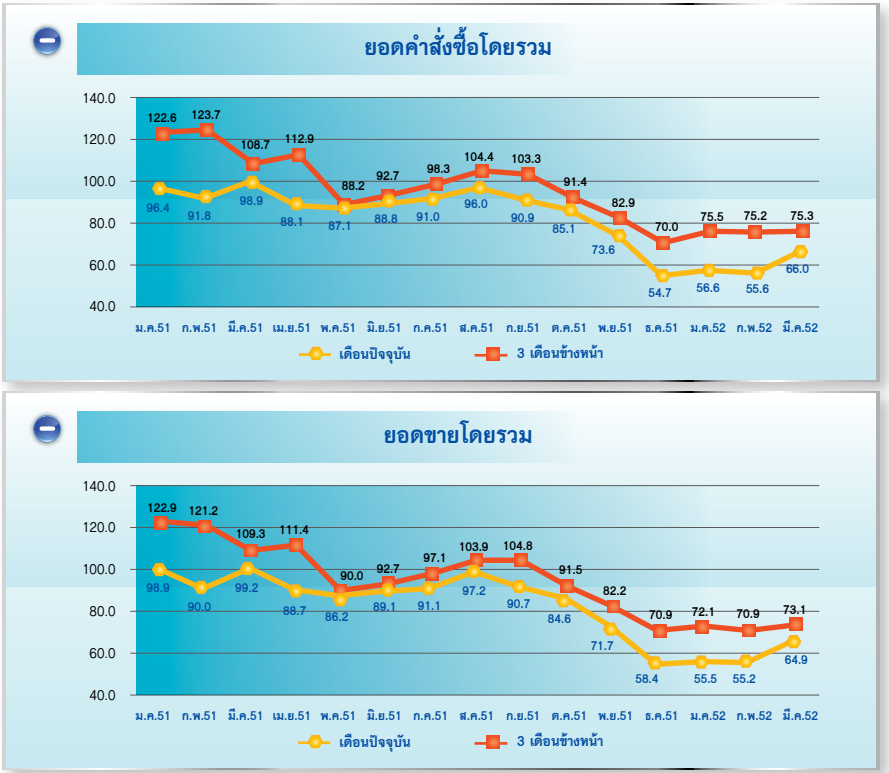

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) องค์ประกอบด้านผลประกอบการ

จากภาพที่ 3.9 เมื่อพิจารณาดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมองค์ประกอบด้านผลการประกอบการ ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับไม่ดีนัก ซึ่งเห็นได้จากค่าดัชนีความเชื่อมั่นด้านผลประกอบการที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2551 เป็นต้นมา ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวมีทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกับดัชนียอดคำสั่งซื้อโดยรวมและยอดขายโดยรวม แต่มีค่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ดังภาพที่ 3.10 โดยในเดือน ธ.ค. 2551 ถึงช่วงไตรมาสที่ 1/2552 ความเชื่อมั่นด้านผลประกอบการ ยอดคำสั่งซื้อโดยรวม และยอดขายโดยรวม มีระดับ ทิศทาง และแนวโน้มที่สอดคล้องใกล้ชิดกันมาก และค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับต่ำมาก ซึ่งสะท้อนถึงความกังวลของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมที่มองว่า ยอดคำสั่งซื้อทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศยังคงอยู่ในภาวะทรงตัว เพราะความกังวลต่อสภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ชะลอตัว ตลอดจนความกังวลต่อสถานการณ์ทางการเมืองที่มีมากขึ้น

ภาพที่ 3.9 ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม ด้านผลการประกอบการ ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

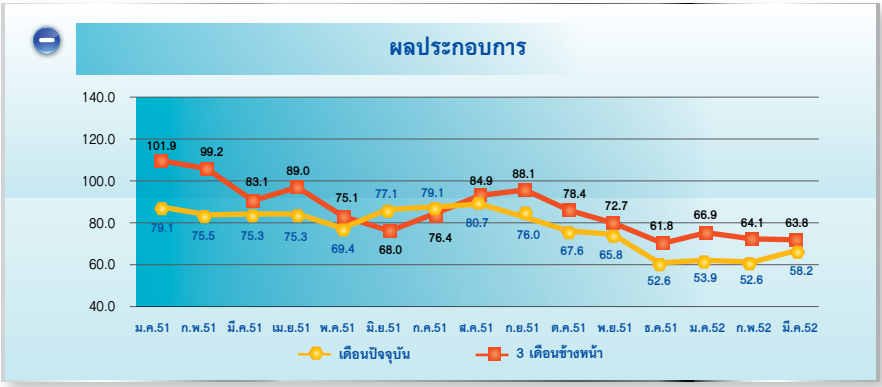

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.10 เปรียบเทียบดัชนีด้านผลประกอบการ ยอดคำสั่งซื้อโดยรวม และยอดขายโดยรวม ปี 2551 – ไตรมาสที่ 1/255

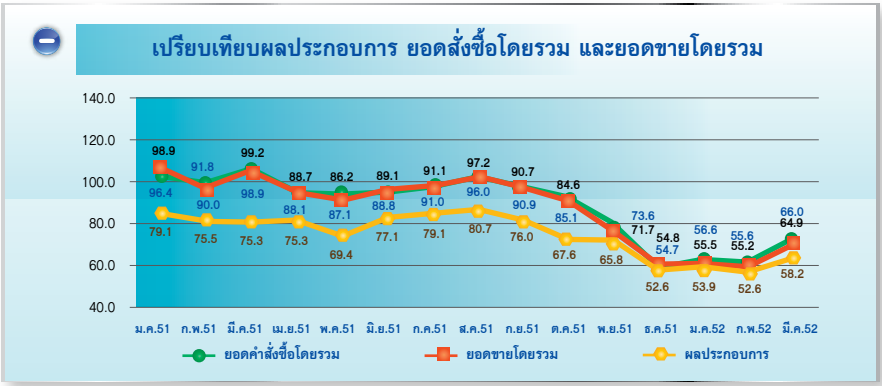

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.1.2 สถานการณ์การบริโภคภาคเอกชนของ SMEs

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ

1) องค์ประกอบด้านยอดจำหน่าย

เมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการด้านยอดจำหน่ายของกิจการระหว่าง ม.ค. 2551 - มี.ค. 2552 พบว่า ความเชื่อมั่นโดยรวมด้านยอดจำหน่ายของผู้ประกอบการอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีนัก เนื่องจากค่าดัชนีต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 มีแนวโน้มผันผวนและลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่ ม.ค. 2551 เป็นต้นมา ผู้ประกอบการไม่มีความเชื่อมั่นด้านยอดขายของตน และแม้อย่างไรก็ตามในช่วงปลายปีที่ใกล้เทศกาลปีใหม่ดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่ายยังคงปรับตัวลดลงตามการบริโภคของประชาชนทั้งในส่วนของภาคการค้าและภาคการบริการ

ในช่วงเดือน ก.พ. 2552 เป็นเดือนที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นลดลงต่ำที่สุด เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศชะลอตัว ส่งผลให้อำนาจซื้อของประชาชนลดลง และสถานการณ์ความรุนแรงและไม่ชัดเจนทางการเมือง อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการเริ่มมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นในช่วงเดือน มี.ค. 2552 เนื่องจากมีปัจจัยบวกระยะสั้นจากการออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่เริ่มมีเงินงบประมาณกระจายออกสู่ระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งผลดีต่อยอดจำหน่ายและกำไรของผู้ประกอบการให้ปรับตัวเพิ่มขึ้นในระยะนี้

ความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่ายในปี 2552 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากผู้ประกอบการเห็นว่า ความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและเศรษฐกิจโลก สถานการณ์ทางการเมืองที่ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบอย่างมากต่อนักลงทุน และนักท่องเที่ยว ประกอบกับระดับราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นตามระดับราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งผลกระทบต่อทั้งต้นทุนการประกอบการและค่าครองชีพของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้ดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่ายในไตรมาสแรกของปี 2552 ลดลง

ภาพที่ 3.11 ดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่าย ระหว่าง ม.ค. 2551 - มี.ค. 2552

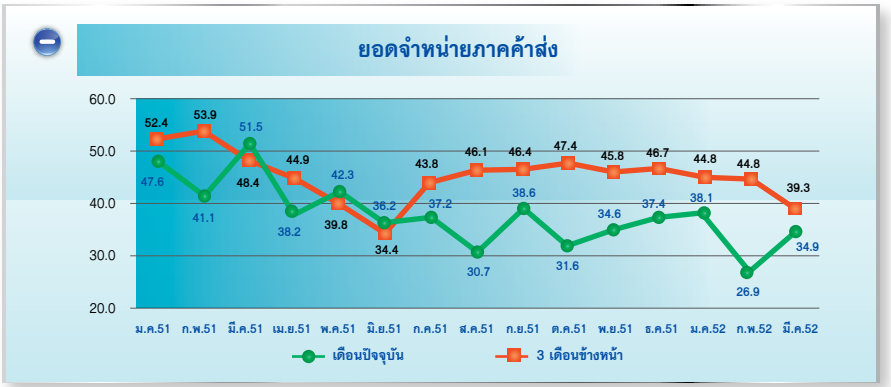

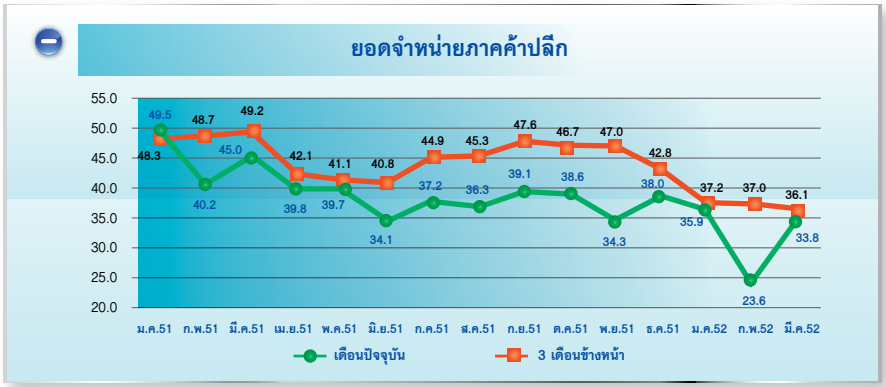

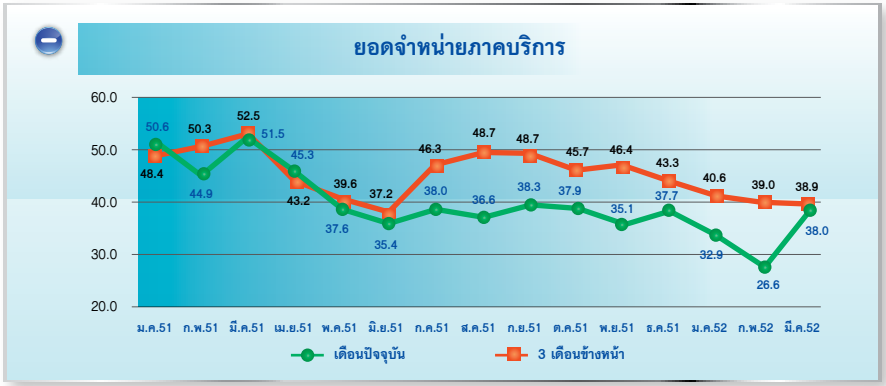

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) องค์ประกอบด้านกำไร

ดัชนีความเชื่อมั่นด้านกำไรมีระดับ ทิศทาง และแนวโน้มสอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่าย แต่ระดับความเชื่อมั่นด้านกำไรจะต่ำกว่า โดยเฉพาะในภาคการค้าปลีกซึ่งมีความเชื่อมั่นด้านกำไรต่ำกว่าภาคการค้าส่ง และภาคบริการ เนื่องจากด้านกำไรจะได้รับอิทธิพลจากต้นทุนเป็นปัจจัยกระทบเพิ่มเติมด้วย

เมื่อเปรียบเทียบดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดจำหน่ายและกำไรตามภาคการค้าและการบริการ พบว่าในระหว่างปี 2551 ดัชนีทั้ง 2 องค์ประกอบมีทิศทางสอดคล้องกันแต่ยังคงมีระยะห่าง (Gap) ระหว่างกัน แต่เมื่อถึงช่วงไตรมาสแรกของปี 2552 ดัชนีทั้ง 2 องค์ประกอบกลับมามีความใกล้ชิดกันมากขึ้น (In Line) ซึ่งเป็นผลมาจากระดับราคาต้นทุนซึ่งเพิ่มขึ้นช่วงต้นปี 2552 เป็นต้นมา และสะท้อนต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการด้านกำไรมากกว่าด้านยอดจำหน่าย

เห็นได้จากภาพที่ 3.13 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ค่าดัชนีด้านยอดจำหน่ายและด้านกำไรลดลงต่ำที่สุด แต่เริ่มมีสัญญาณปรับตัวดีขึ้นในเดือนมีนาคม 2552 โดยมีปัจจัยบวกระยะสั้น ได้แก่ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ทำให้เริ่มมีเงินงบประมาณกระจายออกสู่ระบบเศรษฐกิจมากขึ้น อีกทั้งอยู่ในช่วงเทศกาล

สงกรานต์ ประชาชนมีการเดินทางกลับภูมิลำเนา และเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจภูมิภาคในภาพรวมช่วงเดือนมีนาคมดีขึ้น

ภาพที่ 3.12 ดัชนีความเชื่อมั่นด้านกำไร ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

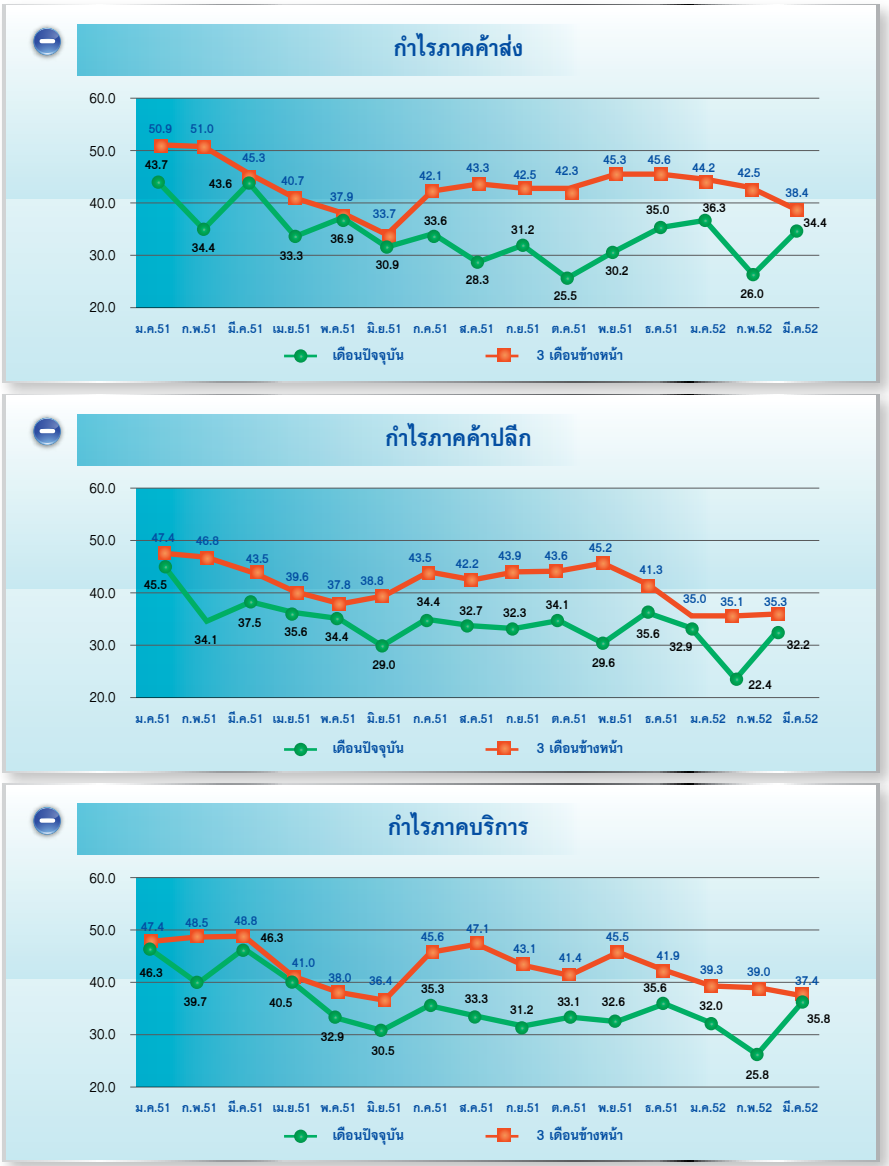

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.13 เปรียบเทียบดัชนีความเชื่อมั่นด้านกำไรและยอดจำหน่าย ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

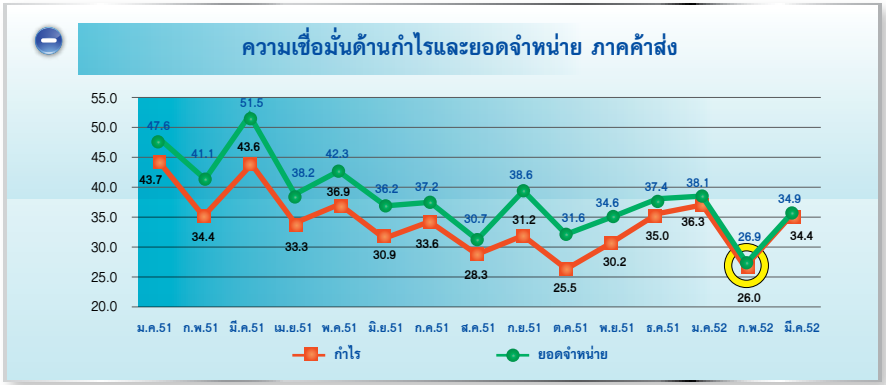

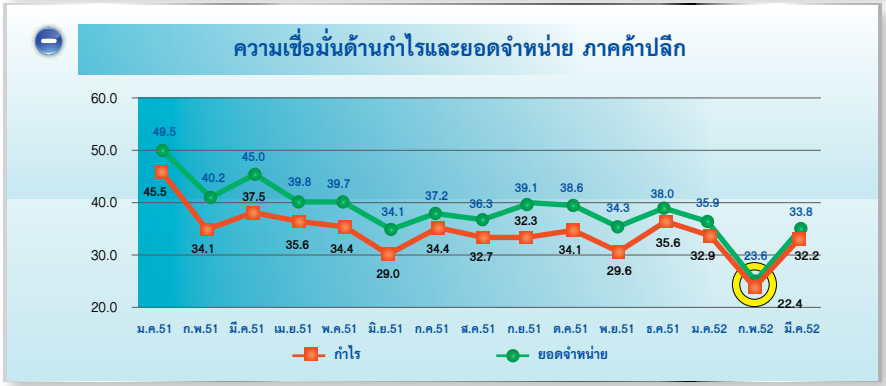

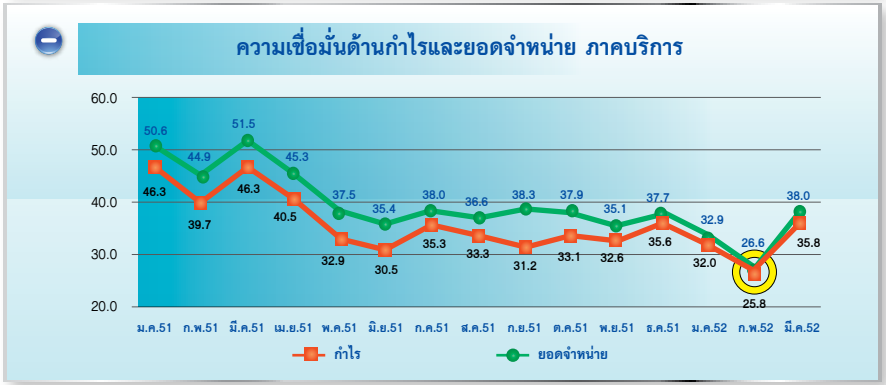

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2 การลงทุนภาคเอกชน

3.2.1 สถานการณ์การลงทุนภาคเอกชน

การรายงานสถานการณ์การลงทุนในส่วนนี้ จะนำปัจจัยชี้วัดมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อสะท้อนภาพการลงทุนของประเทศในปี 2551 และแนวโน้มปี 2552 โดยปัจจัยดังกล่าวจะประกอบไปด้วย

การลงทุนภาคเอกชน ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2552 หดตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า แม้ว่าปัญหาการเมืองภายในประเทศจะคลี่คลายลงบ้าง แต่วิกฤตเศรษฐกิจโลกส่งผลให้อุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศลดลงอย่างมาก ทำให้ธุรกิจลดปริมาณการผลิตลงและกำลังการผลิตเหลือมาก ประกอบกับนักลงทุนขาดความเชื่อมั่น มาตรฐานการให้สินเชื่อที่เข้มงวดมากขึ้น รวมทั้งนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐ เป็นปัจจัยส่งผลให้ธุรกิจชะลอการลงทุนออกไป ในเดือน มี.ค. 2552 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนหดตัวลงร้อยละ 15.7 เทียบกับปีก่อน และหดตัวร้อยละ 2.7 จากเดือนก่อน โดยเครื่องชี้ภาวะการลงทุนทุกตัวหดตัว อาทิ หมวดก่อสร้างหดตัวตามปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ภายในประเทศ ภาคอสังหาริมทรัพย์ทรงตัวระดับต่ำ การนำเข้าสินค้าทุนหดตัวมากขึ้น ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ที่แม้ว่าปริมาณจะมากขึ้นจากเดือนก่อน เนื่องจากมีงานมอเตอร์โชว์ แต่ยังคงเพิ่มขึ้นไม่มาก เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงกังวลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและการเมือง กอปรกับมูลค่าการจำหน่ายเครื่องจักรในประเทศหดตัว

ภาพที่ 3.14 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (2543 = 100) ประจำปี 2551 - ไตรมาสที่ 1/2552

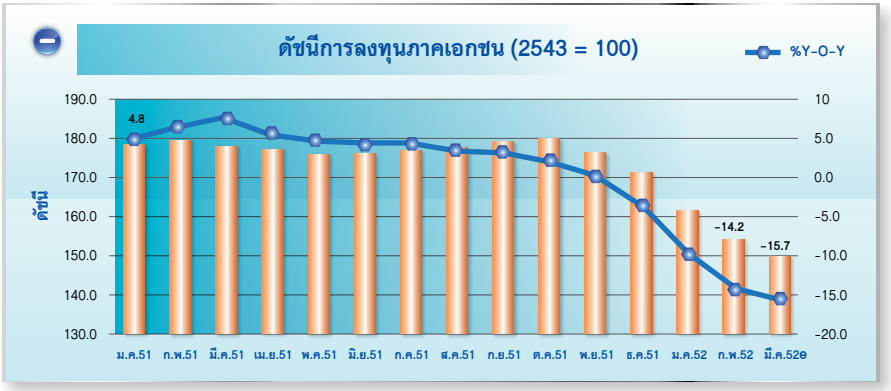

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : E ประมาณการ โดยสมมติให้ข้อมูลที่ยังไม่มีในเดือนนี้เท่ากับข้อมูลในเดือนก่อน (ปรับฤดูกาลเฉลี่ยเคลื่อนที่)
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพรวมไตรมาส 1/2552 ดัชนีการลงทุนเมื่อเทียบกับปีก่อนหดตัวร้อยละ 15.7 และหดตัวร้อยละ 12.5 เมื่อเทียบกับไตรมาส 4/2551 โดยเครื่องชี้ทุกตัวลดลงอย่างมาก เนื่องจากการขาดความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาทางเศรษฐกิจและความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองเป็นสำคัญ

ตารางที่ 3.1 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนและเครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชนรายไตรมาสปี 2551 – ไตรมาสที่ 1/2552

	2551	2551			2552			
		ครึ่งปีแรก	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
ดัชนี	176.4	177.4	179.3	171.6	150.1	161.2	154.2	150.1e
%Y-O-Y	2.7	5.9	3.2	-3.6	-15.7	-9.7	-14.2	-15.7e
พื้นที่อนุญาตการก่อสร้างในเขตเทศบาลเฉลี่ยเคลื่อนที่ย้อนหลัง 12 เดือน (พันตารางเมตร)	17,389 (-2.4%)	8,730 (-5.2%)	4,282 (-0.5%)	4,377 (2.0%)	n.a.	1,422 (-3.0%)	1,379 (-8.0%)	n.a.
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในประเทศ (พันตัน)	24,834 -10.3%	13,434 -5.6%	5,872 -16.5%	5,528 -13.9%	6,264 -12.5%	2,052 -11.9%	2,019 -13.8%	2,192 -11.7%
มูลค่าการนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาปี 2543 (พันล้านบาท)	1,388.4 13.8%	675.2 17.2%	365.8 17.5%	347.4 4.3%	272.9 -17.6%	93.6 -18.2%	87.2 -16.4%	92.1 -18.0%
มูลค่าการจำหน่ายเครื่องจักรในประเทศ ณ ราคาปี 2543 (พันล้านบาท)	603.0 -0.9%	310.5 2.4%	155.3 2.4%	137.3 -10.5%	n.a.	34.0 -28.3%	34.0 -32.4%	n.a.
พื้นที่อนุญาตการก่อสร้างในเขตเทศบาลเฉลี่ยเคลื่อนที่ย้อนหลัง 12 เดือน	388.3 -15.9%	210.8 0.7%	83.9 -25.9%	93.6 -32.7%	63.8 -41.1%	18.6 -39.4%	20.1 -38.0%	25.1 -44.4%

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : E ประมาณการ โดยสมมติให้ข้อมูลที่ยังไม่มีในเดือนนี้เท่ากับข้อมูลในเดือนก่อน (ปรับฤดูกาลเฉลี่ยเคลื่อนที่)
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

มูลค่าการนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่ปี 2543 ระหว่างปี 2550 – มี.ค. 2552

การนำเข้าสินค้าทุน สะท้อนถึงแนวโน้มของการลงทุนในประเทศที่มีการขยายการลงทุนเพิ่มขึ้นหรือไม่มีการขยายการลงทุน โดยในปี 2551 แนวโน้มของการนำเข้าสินค้าทุนปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงเดือน มิ.ย. – ต.ค. แต่หลังจากนั้นได้หดตัวอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือน มี.ค. 2552 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของแนวโน้มเศรษฐกิจที่อ่อนแอ และปัจจัยการเมืองในประเทศที่ยังคงกดดันบรรยากาศการลงทุนของภาคเอกชนด้วย

การนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่ ในไตรมาสที่ 1/2552 หดตัวเท่ากับร้อยละ 17.6 และในเดือน มี.ค. 2552 หดตัวเท่ากับร้อยละ 18.0 เนื่องจากการลงทุนชะลอตัว โดยการนำเข้าสินค้าทุนปรับลดลงทุกหมวดสินค้า โดยเฉพาะหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่หดตัวค่อนข้างมากจากระยะเดียวกันของปีก่อน จากความกังวลเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ ทำให้มีการนำเข้าสินค้าทุนหดตัวอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงการลงทุนในประเทศที่ไม่มีการขยายการลงทุนเพิ่ม สอดคล้องกับการชะลอตัวของการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ไม่มีการขยายการลงทุน

ภาพที่ 3.15 การนำเข้าสินค้าทุน ณ ราคาคงที่ปี 2543 ระหว่าง ปี 2550 – มี.ค. 2552

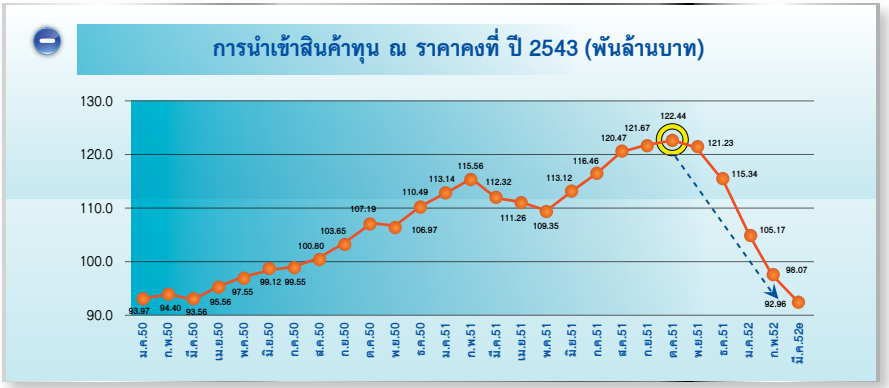

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : E ประมาณการ โดยสมมติให้ข้อมูลที่ยังไม่มีในเดือนนี้เท่ากับข้อมูลในเดือนก่อน (ปรับฤดูกาลเฉลี่ยเคลื่อนที่)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization) สะท้อนถึงอัตราการใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้า โดยจากภาพที่ 3.16 แสดงถึงแนวโน้มอัตราการใช้กำลังการผลิตรวมของประเทศ ระหว่าง ม.ค. 2551 - มี.ค. 2552 ซึ่งมีแนวโน้มอัตราการใช้กำลังการผลิตลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ม.ค. - มี.ค. 2551 กับ ม.ค. - มี.ค. 2552 พบว่า อัตราการใช้กำลังการผลิตในช่วงปี 2552 ลดลงเมื่อเทียบกับในช่วงระยะเวลาเดียวกัน สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการขยายการลงทุนที่ลดลงและการลดกำลังการผลิตของภาคเอกชน

ภาพที่ 3.16 อัตราการใช้กำลังการผลิตรวมของอุตสาหกรรม (ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552)

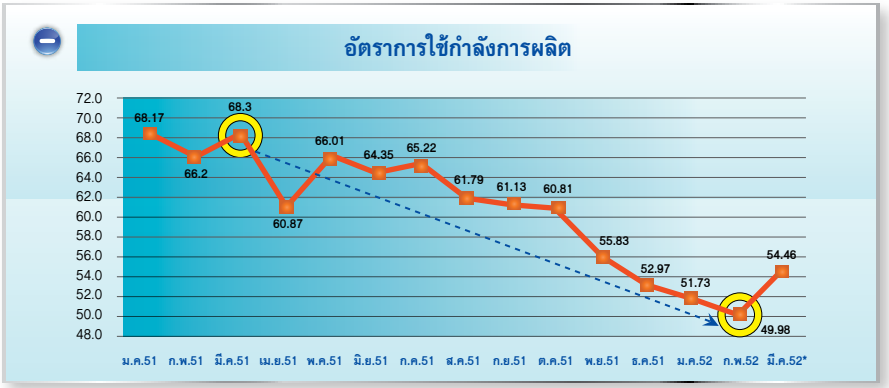

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ต้นทุนทางการเงิน (Cost of Funds) สะท้อนถึงประเภทแหล่งเงินทุนและต้นทุนที่นักลงทุนต้องเสียหากใช้แหล่งเงินทุนนั้น ๆ โดยแหล่งเงินทุนใหญ่ประกอบด้วย 4 แหล่งด้วยกัน คือ สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งต้นทุน คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี มูลค่าหุ้นกู้ออกใหม่ ซึ่งต้นทุน คือ ผลตอบแทนจากตลาดหลักทรัพย์ และสินเชื่อเงินตราต่างประเทศหรือหนี้ต่างประเทศ ซึ่งต้นทุน คือ อัตราดอกเบี้ย LIBOR (London Interbank Offer Rate) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนความสำคัญของแหล่งเงินทุนทั้ง 4 ประเภทข้างต้น พบว่า สินค้าจากธนาคารพาณิชย์มีความสำคัญสูงสุดและสามารถเป็นตัวแทนด้านต้นทุนทางการเงินได้ ดังนั้น การวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ย MLR สะท้อนถึงต้นทุนที่ผู้ประกอบการหรือนักลงทุนต้องเสียหากตัดสินใจในการขยายการลงทุน จากภาพที่ 3.17 แสดงถึง แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย MLR ในช่วง ม.ค. 2551 - เม.ย. 2552 พบว่า แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ย MLR ในปี 2551 มีลักษณะคงที่อยู่สองช่วง คือ คงที่เฉลี่ยเท่ากับ 7.13 ในช่วงเดือน ม.ค. - พ.ค. และปรับเพิ่มขึ้นคงที่เฉลี่ยเท่ากับ 7.50 ในช่วงเดือน มิ.ย. - พ.ย. และจากนั้นได้ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ ธ.ค. 2551 ดังนั้น หากพิจารณาจากแนวโน้มดังกล่าว พบว่า อัตราดอกเบี้ยไม่เอื้อต่อการตัดสินใจในการขยายการลงทุนของนักลงทุน

ภาพที่ 3.17 อัตราการดอกเบี้ย MLR เฉลี่ย (ม.ค. 2551 – เม.ย. 2552)

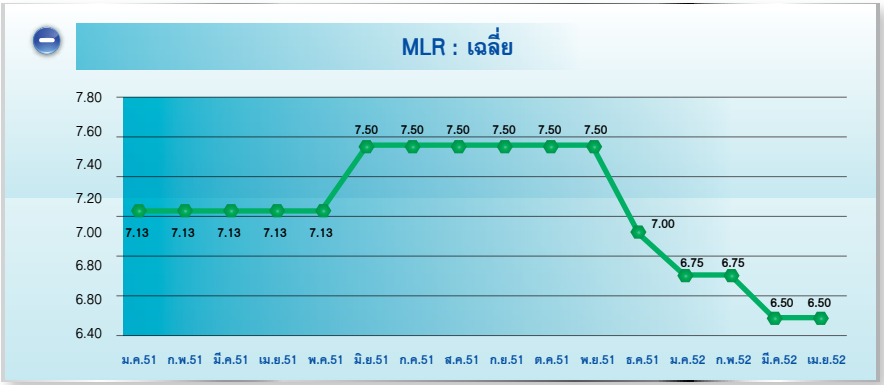

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แหล่งเงินทุนภายนอกกิจการ สะท้อนถึงปริมาณหรือแหล่งเงินทุนสำหรับนักลงทุนเพื่อการขยายการลงทุน โดยแหล่งเงินทุนภายนอกกิจการที่สำคัญ ประกอบด้วย สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ มูลค่าหุ้นกู้ออกใหม่ มูลค่าหุ้นทุนออกใหม่ และหนี้ต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากปริมาณและความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน พบว่า สินเชื่อธนาคารพาณิชย์สามารถสะท้อนถึงปริมาณแหล่งเงินทุนสำหรับนักลงทุนได้ดี

จากภาพที่ 3.18 พบว่า ธนาคารพาณิชย์มีการปล่อยสินเชื่อลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ ม.ค. 2552 เป็นต้นมา และอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากมีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสที่ 4/2551

ต่อเนื่องไตรมาสที่ 1/2552 โดยอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากในเดือนมีนาคม 2552 เท่ากับร้อยละ 92.04 ลดลงจากเดือนก่อนที่ระดับร้อยละ 92.74 และจากการชะลอลงของสินเชื่อเป็นสำคัญ แสดงให้เห็นถึง การมีสภาพคล่องส่วนเกินเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจโดยรวม และบรรยากาศด้านปริมาณแหล่งเงินทุนในประเทศซึ่งธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ล้วนไม่มีการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น ซึ่งไม่เอื้อต่อการขยายการลงทุนเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาดังกล่าว อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากยังคงดีกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน

เมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อกับเงินฝากของธนาคาร จากภาพที่ 3.19 เส้นแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อจะอยู่ในระดับต่ำกว่าเงินฝากมาโดยตลอด โดยไตรมาสที่ 1/2552 มีแนวโน้มปรับตัวลดลง แสดงถึง ความต้องการใช้สินเชื่อไม่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่เส้นแนวโน้มของเงินฝากกลับมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ มิ.ย. 2551 แสดงถึง เงินออมในระบบมีมากขึ้น

ภาพที่ 3.18 แนวโน้มการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

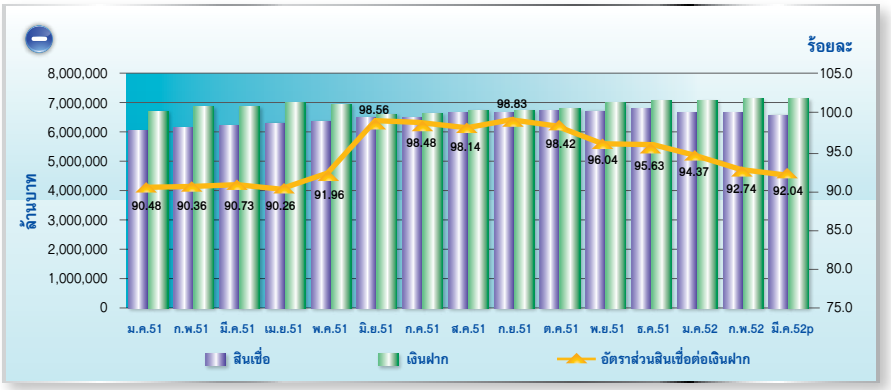

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : P ตัวเลขคาดการณ์ปี 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.19 เปรียบเทียบแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อกับเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

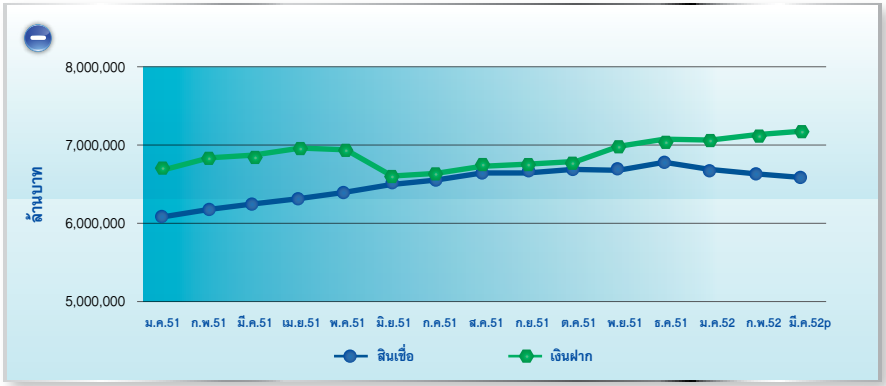

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : P ตัวเลขคาดการณ์ปี 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาประเภทของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่า กว่าร้อยละ 50.0 ของสินเชื่อที่ปล่อยเป็นสินเชื่อเพื่อธุรกิจ แต่อย่างไรก็ตาม การปล่อยสินเชื่อประเภทธุรกิจมีแนวโน้มลดลงจากประมาณร้อยละ 55.09 ในเดือน ม.ค. 2551 เหลือเพียงร้อยละ 49.71 ในเดือน มี.ค. 2552

สำหรับไตรมาสที่ 1/2552 มาตรฐานการให้สินเชื่อทุกประเภทของสถาบันการเงินจะเข้มงวดขึ้นมาก จากความกังวลด้านคุณภาพสินเชื่อโดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (Small and Medium Enterprises: SMEs) ขณะที่ความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมา

ภาพที่ 3.20 แนวโน้มการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ตามประเภทสินเชื่อระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

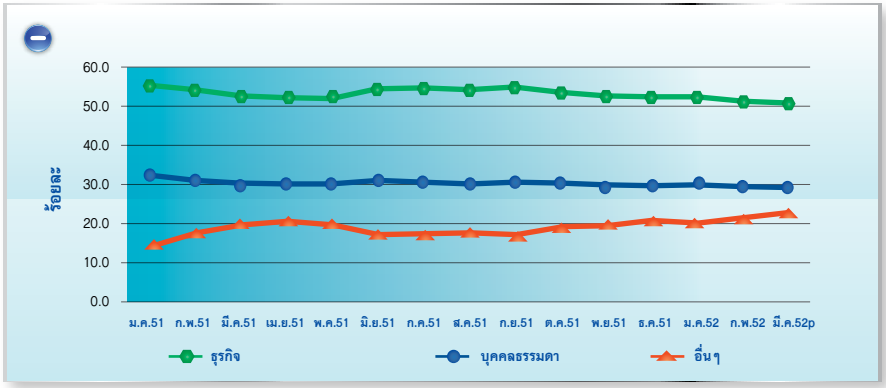

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุ : P ตัวเลขคาดการณ์ปี 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2.2 ดัชนีชี้วัดด้านการลงทุนของ SMEs

1) ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

อัตราการใช้กำลังการผลิต

อัตราการใช้กำลังการผลิตสะท้อนถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้าของธุรกิจ ดังนั้นหากธุรกิจมีแนวโน้มการใช้อัตราการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องย่อมส่งผลต่อการขยายการลงทุนในอนาคตด้วยเช่นกัน จากภาพที่ 3.21 แสดงถึงอัตราการใช้กำลังการผลิตรวมของภาคอุตสาหกรรมในภาพรวมของประเทศและในบริบทของ SMEs ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า อัตราการใช้กำลังผลิตของประเทศอยู่ในระดับที่สูงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 65.0 - 70.0 ซึ่งมีแนวโน้มการใช้อัตราการผลิตที่ลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2551 เป็นต้นมาสะท้อนถึงการขยายการลงทุนที่ลดลง ขณะที่เมื่อพิจารณาอัตราการใช้กำลังการผลิตของ SMEs อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าภาพรวมของประเทศมากพอสมควร โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในช่วงระหว่างร้อยละ 45.0 - 50.0 ซึ่งมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง อัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับต่ำกดดันให้ผู้ประกอบการต้องลดต้นทุนด้านแรงงานลง โดยเริ่มจากการลดเวลาทำงานและลดแรงงานประเภท Subcontractor สะท้อนถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้าและธุรกิจและการขยายการลงทุนในอนาคตที่ลดกำลังการผลิตลง ทั้งนี้เป็นผลมาจากปัญหาความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจจากผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจโลก โดยผู้ประกอบการกังวลถึงอุปสงค์ของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่อาจชะลอยาวนานมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ และการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นของตลาดภายในประเทศ และปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ

ภาพที่ 3.21 อัตราการใช้กำลังการผลิตภาพรวม และ SMEs

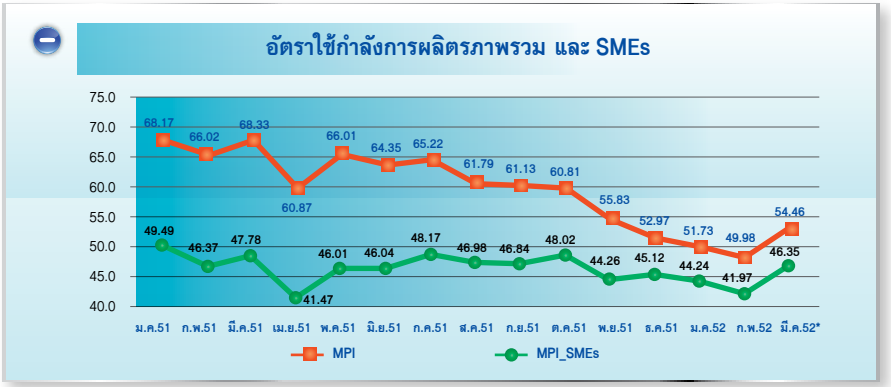

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.22 แสดงถึงการเปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิตในภาพรวมและ SMEs โดยการปรับให้อัตราการใช้กำลังการผลิต เดือน ม.ค. 2550 เป็นเดือนฐานเพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มและการเคลื่อนไหวอัตราการใช้กำลงการผลิตของทั้ง 2 ชุดข้อมูล ซึ่งพบว่า อัตราการใช้กำลังการผลิตมีแนวโน้มผันผวนในช่วง 4 เดือนแรกของปี ซึ่งเป็นความผันผวนแบบมีฤดูกาล อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากแนวโน้มการเติบโต พบว่า อัตราการใช้กำลังการผลิตของประเทศมีแนวโน้มเติบโตลดลงอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดเห็นได้จากอัตราการใช้กำลังการผลิตในเดือนต่อมามีค่าต่ำกว่าเดือนฐานต่อเนื่องและเมื่อถึงเดือน ส.ค. 2551 อัตราการใช้กำลังการผลิตลดลงต่ำกว่าของ SMEs และลดลงต่ำต่อเนื่องจนถึงเดือน ก.พ. 2552 ขณะที่แนวโน้มของ SMEs มีความแตกต่างออกไป คือ อัตราการใช้กำลังการผลิตยังคงอยู่ในระดับทรงตัวปรับตัวในทิศทางที่ลดลงไม่มาก

ภาพที่ 3.22 เปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิตภาพรวม และ SMEs (ม.ค. 2551 = 100)

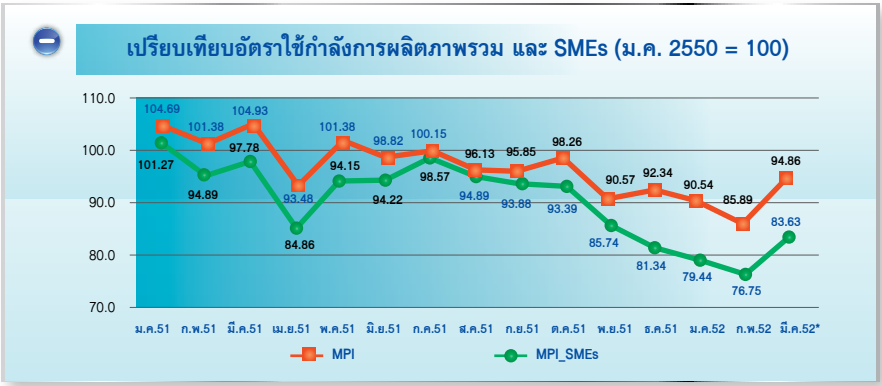

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) ดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรม

ดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรม สะท้อนการใช้แรงงานในกระบวนการผลิต ดังนั้นหากธุรกิจมีแนวโน้มใช้แรงงานเพิ่มขึ้น อาจสามารถสะท้อนถึงการเพิ่มการผลิตหรือการขยายการลงทุนของธุรกิจได้

จากภาพที่ 3.23 แสดงถึงดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมรวมของประเทศและในบริบทของ SMEs ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า ดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของประเทศอยู่ในระดับที่สูงและมีแนวโน้มการใช้ลดลงอย่างต่อเนื่องโดยดัชนีแรงงานอยู่ในช่วงร้อยละ 110.0 - 120.0 ขณะที่เมื่อพิจารณาดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของ SMEs อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าภาพรวมของประเทศมากพอสมควร โดยดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของ SMEs อยู่ในช่วงร้อยละ 50.0 - 60.0 เท่านั้น

ภาพที่ 3.23 ดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมภาพรวม และ SMEs

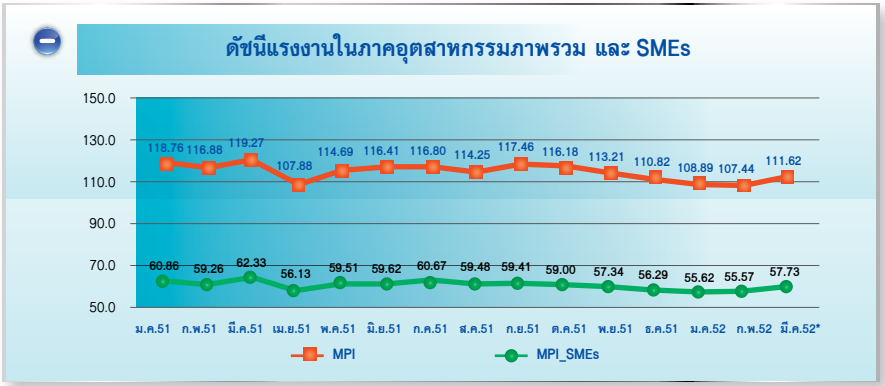

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.24 แสดงถึงการเปรียบเทียบดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมในภาพรวมและ SMEs โดยปรับให้ดัชนีอยู่บนฐานเดียวกันเพื่อการเปรียบเทียบ โดยกำหนดให้เดือน ม.ค. 2550 เป็นเดือนฐานของข้อมูลทั้ง 2 ชุด พบว่า ดัชนีการใช้แรงงานมีแนวโน้มผันผวนในช่วง 4 เดือนแรกของปีซึ่งเป็นความผันผวนแบบมีฤดูกาล อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากแนวโน้มการเติบโต พบว่า การใช้แรงงานในการผลิตของประเทศมีแนวโน้มเติบโตลดลงอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวลดลงต่ำกว่าค่าฐานเท่ากับ 100 ตั้งแต่ในเดือน พ.ย. 51 เป็นต้นมา สะท้อนให้เห็นถึง เริ่มมีการชะลอตัวของการใช้แรงงาน ในขณะเดียวกันการใช้แรงงานในภาคการผลิตของ SMEs มีแนวโน้มทิศทางการเคลื่อนไหวเช่นเดียวกันกับภาพรวมของประเทศ เห็นได้จาก การใช้แรงงานในการผลิตของ SMEs ลดลงจากเดือนฐานมาโดยตลอด สะท้อนถึงภาวการณ์ลดการใช้แรงงาน หรือชะลอการผลิตลง ซึ่งส่งผลต่อการขยายการลงทุนด้วย แม้ว่าการลดลงของแรงงานในกระบวนการผลิต อาจหมายถึงการใช้ปัจจัยการผลิตประเภททุนเพิ่มขึ้นในกระบวนการได้เช่นกัน ซึ่งในลักษณะของ SMEs ในภาคการผลิตนั้นเป็นกระบวนการผลิตซึ่งเน้นการใช้แรงงานเข้มข้น ดังนั้น ภาวการณ์ถดถอยของการใช้แรงงานจึงสามารถสะท้อนการชะลอตัวลงของการผลิต และการลงทุนได้อย่างแท้จริง

ดังนั้นจากเครื่องมือชี้วัดดังกล่าว แสดงว่า แนวโน้มการลงทุนของประเทศอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีนัก คือ เริ่มมีการใช้แรงงานที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปถึงโอกาสที่จะขยายการลงทุนในอนาคตได้น้อยลง และเมื่อพิจารณาในบริบทของ SMEs มีทิศทางเช่นเดียวกันและมีแนวโน้มชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ภาพที่ 3.24 เปรียบเทียบดัชนีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมภาพรวม และ SMEs (ม.ค. 2550 = 100)

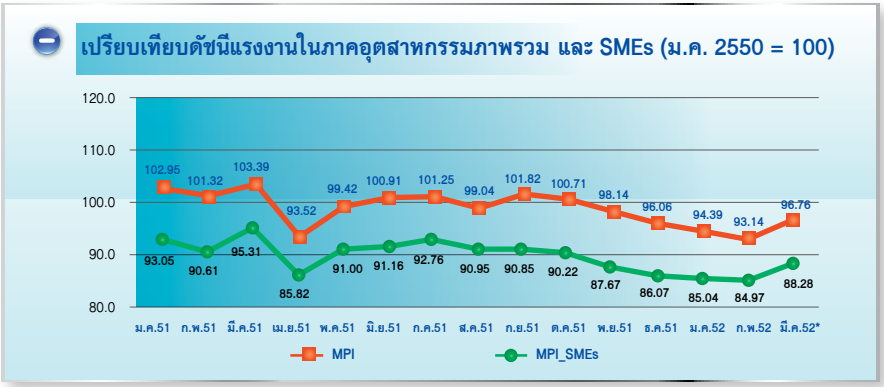

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2.3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ

1) องค์ประกอบด้านการลงทุน

เมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการภาคการค้าและการบริการด้านการลงทุนของกิจการระหว่าง ม.ค. 2551 - มี.ค. 2552 พบว่า ความเชื่อมั่นด้านการลงทุนของผู้ประกอบการมีแนวโน้มลดลงนับตั้งแต่ ก.ค. 2551 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องแม้จะมีความผันผวนบ้างเป็นบางเดือน

ในช่วงเดือน ส.ค. 2551 - มี.ค. 2552 เป็นช่วงที่ความเชื่อมั่นด้านการลงทุนลดลงต่ำที่สุด โดยในเดือน ก.พ. 2552 ซึ่งเป็นเดือนที่ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการลงทุนของผู้ประกอบการในภาคการค้าและการบริการต่ำที่สุด เนื่องจากผลกระทบจากการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของประเทศ ระดับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น กอรปกับการที่รัฐบาลเริ่มทะยอยเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันภายหลังหมดอายุโครงการ 6 มาตรการ 6 เดือน ส่งผลให้ระดับราคาน้ำมันภายในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งกระทบต่อต้นทุนสินค้าที่เพิ่มขึ้นทำให้อำนาจซื้อของประชาชนลดลง ประชาชนชะลอการใช้จ่าย และจากสถานการณ์ความรุนแรงและความไม่แน่นอนทางการเมือง ทำให้สถานการณ์ด้านการลงทุนอยู่ในช่วงวิกฤต ส่งผลให้ภาคบริการด้านการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบโดยตรง

ความเชื่อมั่นด้านการลงทุนของผู้ประกอบการมีทิศทางการปรับตัวดีขึ้นเพียงเล็กน้อยในเดือนมีนาคม 2552 โดยยังคงมีปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบด้านลบ อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนทางการเมือง การชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจโลก ระดับราคาน้ำมันยังสูงอยู่ และถึงแม้ผู้ประกอบการจะเริ่มชินกับสภาวะดังกล่าว แต่ก็ยังคงมีความกังวลด้านการขยายการลงทุนอยู่

ดัชนีความเชื่อมั่นเป็นการสอบถามความคิดเห็นหรือทัศนคติด้านการลงทุนของผู้ประกอบการซึ่งเป็นการแสดงความเห็น ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น อาจจะไม่ได้สะท้อนภาพโอกาสการลงทุนในระยะยาว แต่อย่างไรก็ตาม ดัชนีความเชื่อมั่นเป็นดัชนีชี้นำตัวหนึ่ง ซึ่งช่วยให้เห็นถึงแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ภาพที่ 3.25 ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการลงทุน ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

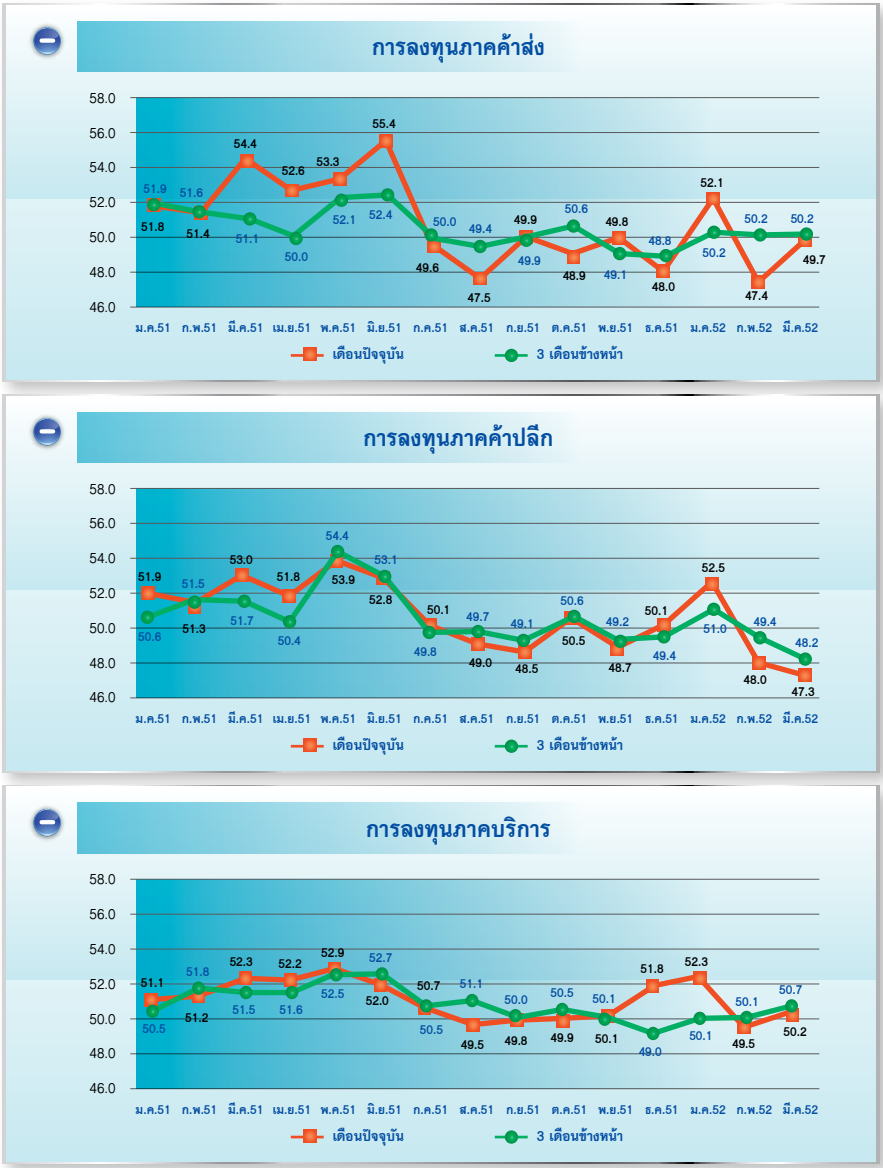

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) องค์ประกอบด้านการจ้างงาน

ความเชื่อมั่นด้านการจ้างงานเป็นดัชนีชี้นำแนวโน้มการลงทุนอีกตัวหนึ่ง ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการจ้างงานของผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการไม่ค่อยมีการเคลื่อนไหวระหว่างเดือนมากนัก เนื่องจากผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าในสาขาธุรกิจของตน (ภาคการค้าและการบริการ) นั้น โดยลักษณะของกิจการเป็นกิจการที่ไม่ต้องใช้แรงงานสูงมากอยู่แล้ว หากผู้ประกอบการจะมีการลงทุนจะเป็นการลงทุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์ มากกว่าการลงทุนโดยการจ้างแรงงานเพิ่ม

เมื่อพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นด้านการจ้างงานของผู้ประกอบการในภาคการค้าและบริการ พบว่า ระดับความเชื่อมั่นด้านการจ้างงานต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (เท่ากับ 50) แสดงถึงความไม่เชื่อมั่นของผู้ประกอบการในด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนธันวาคม 2551 ที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้ามีค่าดัชนีที่ต่ำและปรับตัวลดลงต่ำกว่าค่าดัชนีในเดือนปัจจุบัน อันเนื่องมาจากผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมืองที่เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น จนก่อให้เกิดเหตุการณ์การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ และจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ซะลอตัวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ

สำหรับแนวโน้มของดัชนีการจ้างงานคงที่โดยตลอดไม่มีความผันผวนมากนัก แสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าผู้ประกอบการในภาคการค้าและบริการไม่ให้ความสนใจด้านการจ้างงานมากนัก และไม่เชื่อหรือไม่แน่ใจหากต้องมีการจ้างงานในอนาคต

ภาพที่ 3.26 ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการจ้างงาน ระหว่าง ม.ค. 2551 – มี.ค. 2552

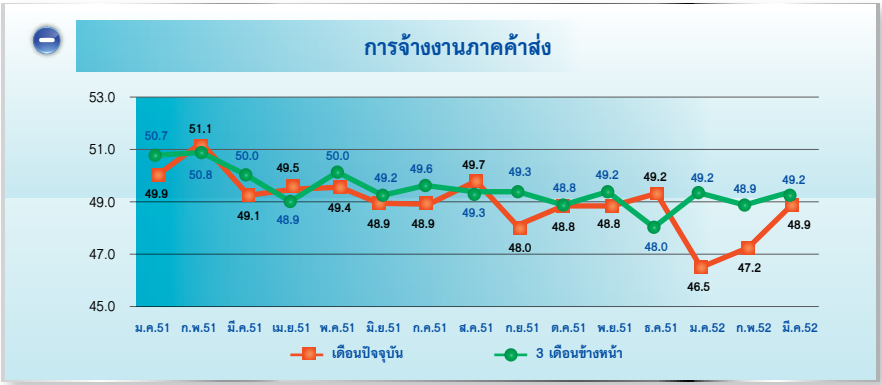

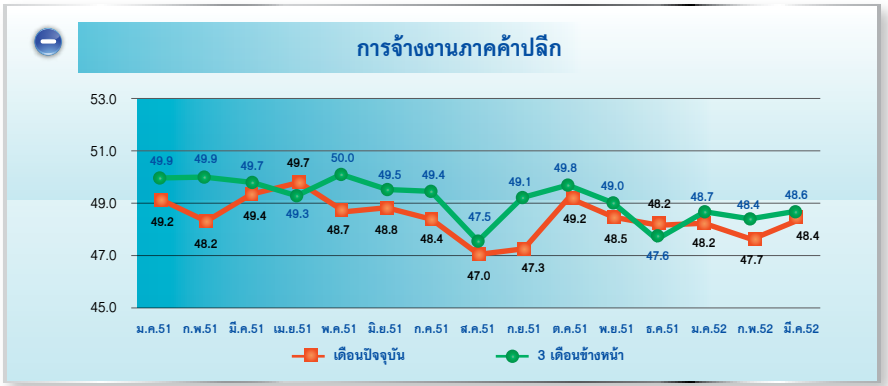

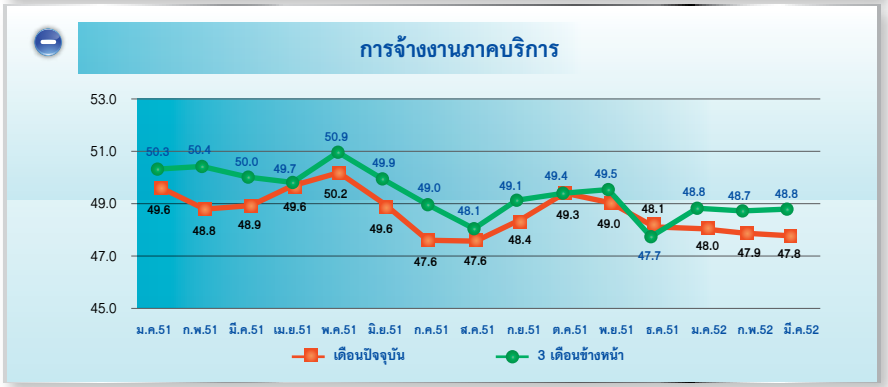

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.3 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

3.3.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย (FDI)

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยเฉพาะสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศกลุ่มตลาดเกิดใหม่ (Emerging-market economies) จำเป็นที่จะต้องอาศัยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment = FDI) ช่วยผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น แม้ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยและกำลังตกต่ำ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย (FDI) กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจฟื้นกลับคืนสู่การเจริญเติบโตอีกครั้ง โดยจะทำให้มีเงินทุนไหลเข้าประเทศเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ตลาดเงินภายในประเทศ และกิจการที่ประสบปัญหาทางด้านการเงิน การขยายกิจการหรือการลงทุนใหม่ ๆ ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น การลงทุนจากต่างชาติจะก่อให้เกิดการถ่ายโอนเทคโนโลยีความรู้ทางด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐานเป็นสินค้าคุณภาพที่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย (FDI) ในภาวะเศรษฐกิจปกติ ปริมาณกระแสเงินทุนเข้าจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสามารถบ่งบอกถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้ในขณะนั้น คือ เมื่อเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น มีปัจจัยบวกต่าง ๆ คอยผลักดันให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นไปด้วยดี นักลงทุนต่างชาติมีความมั่นใจในการลงทุน ทำให้มีกระแสเงินทุนไหลเข้ามาก ในทางตรงกันข้ามหากภาวะเศรษฐกิจเริ่มชะลอตัว และมีแนวโน้มตกต่ำในอนาคต การลงทุนจากต่างประเทศก็จะลดลง

ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย

1) ความไม่แน่นอนในสภาวะเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาที่เศรษฐกิจภายในประเทศชะลอตัว ค่าเงินดอลลาร์อ่อนตัวและความเชื่อมั่นของนักลงทุนลดลง รวมถึงเหตุการณ์การก่อการร้ายและก่อความไม่สงบ แนวโน้มของราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้นักลงทุนขาดความมั่นใจ นักลงทุนชะลอการลงทุน

2) การแข่งขันทางการค้าการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น โดยที่ประเทศต่าง ๆ ได้ส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพการลงทุนระหว่างประเทศและบรรยากาศการลงทุนในประเทศของตนให้น่าสนใจ เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักลงทุนเลือกเข้ามาทำการลงทุน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาทำการลงทุนในประเทศไทยจึงมีปริมาณที่ลดลง

3) การไหลเข้าของเงินลงทุนในประเทศจีนมีเพิ่มขึ้น นักลงทุนมีการโยกย้ายและเปลี่ยนฐานการลงทุนสู่ประเทศจีน เนื่องจากประเทศจีนได้เปิดประเทศมากขึ้น และเพิ่งเข้าเป็นสมาชิกของ WTO ซึ่งทำให้ประเทศจีนมีความน่าสนใจที่จะทำการลงทุนมากกว่าประเทศไทย

4) การมีความร่วมมือทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศและกลุ่มประเทศมากขึ้น ซึ่งองค์กรต่าง ๆ จะให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศสมาชิกและคู่ค้าทำให้นักลงทุนของประเทศที่ได้รับสิทธิเลือกที่จะไปลงทุนในประเทศนั้น ๆ แทน ปริมาณการลงทุนจากต่างประเทศจึงลดลงในประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก

มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ ปี 2550 - ปี 2551

จากสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิในไทยในปี 2551 มีมูลค่ารวม 326,391.13 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 26,502.87 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 7.51 โดยประเทศที่มีมูลค่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิสูงสุดอันดับที่ 1 ได้แก่ ญี่ปุ่น มูลค่า 85,298.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.13 แต่มีอัตราการขยายตัวลดลงจากปี 2550 ร้อยละ 21.21 รองลงมา คือ สิงคโปร์ มูลค่า 80,945.68 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.80 ขยายตัวลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7.11 และสหรัฐอเมริกาที่มีเงินลงทุนจากเพิ่มขึ้น 18,602.77 ล้านบาท จึงส่งผลให้ขยับขึ้นมาเป็นอันดับที่ 3 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.94 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 91.27 สำหรับกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกมีเพียงเกาหลีใต้ที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.17 ในขณะที่ฮ่องกง จีน และไต้หวัน ลดลงร้อยละ 30.64, 9.97 และ 4.76 ตามลำดับ เงินลงทุนโดยตรงจากสภาพยุโรปมีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 56.82 โดยเฉพาะจาก เยอรมันนี ออสเตเรีย และไอแลนด์ ในขณะที่เงินลงทุนสุทธิจากอาเซียน 9 ประเทศขยายตัวลดลงเช่นกันอยู่ที่ร้อยละ 5.05 ซึ่งมีเพียง ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสหภาพเมียนมาร์เท่านั้นที่มีมูลค่าปรับตัวในทิศทางบวก

ตารางที่ 3.2 เปรียบเทียบเงินลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศในไทย ปี 2550 – 2551 จำแนกตามแหล่งที่มา

ปี 2550			ปี 2551				
อันดับที่	ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาท)	อันดับที่	ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิทั้งหมด (%)	อัตราการขยายตัว (%) Y-O-Y
1	**ญี่ปุ่น**	**108,266.08**	**1**	**ญี่ปุ่น**	**85,298.33**	**26.13**	**-21.21**
2	**สิงคโปร์**	**87,142.20**	**2**	**สิงคโปร์**	**80,945.68**	**24.80**	**-7.11**
3	**เนเธอร์แลนด์**	**26,335.59**	**3**	**สหรัฐอเมริกา**	**38,985.95**	11.94	**91.27**
4	สหรัฐอเมริกา	20,383.18	4	สวิตเซอร์แลนด์	17,732.63	5.43	198.48
5	ฮ่องกง	13,578.20	5	สหราชอาณาจักร	10,213.90	3.13	-2.83
6	สหราชอาณาจักร	10,510.98	6	ฮ่องกง	9,418.21	2.89	-30.64
7	สวิตเซอร์แลนด์	5,941.07	7	เนเธอร์แลนด์	7,958.31	2.44	-69.78
8	สวีเดน	4,001.55	8	เกาหลีใต้	4,678.98	1.43	82.17
9	ฝรั่งเศส	3,803.73	9	ฝรั่งเศส	3,817.62	1.17	0.37
10	ไต้หวัน	3,138.68	10	ออสเตรเลีย	3,175.04	0.97	30.96
11	อื่น ๆ	71,940.12	11	อื่น ๆ	64,166.48	19.66	-10.81
	รวม	**352,894.00**		**รวม**	**326,391.13**	**100.00**	**-7.51**

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ เดือนเมษายน 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณามูลค่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิเป็นรายสาขา พบว่า สาขาที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงที่สุดยังคงเป็นภาคอุตสาหกรรม โดยคิดเป็นมูลค่า 146,514.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 44.89 ของมูลค่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิทั้งหมด และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.24 รองลงมาได้แก่ เงินลงทุนในสถาบันการเงิน มูลค่า 64,549.28 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.78 แต่มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงจากปี ก่อนร้อยละ 1.80 และการลงทุนในกิจการอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นมูลค่า 45,240.46 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 8.62 ตามลำดับ ทั้งนี้ภาคอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงสุด ได้แก่ สาขาเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง รองลงมา สาขาผลิตภัณฑ์น้ำมัน และสาขาโลหะและอโลหะ ตามลำดับ

ตารางที่ 3.3 เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ ในปี 2550 – 2551 จำแนกตามสาขาการลงทุน

ปี 2550			ปี 2551				
อันดับที่	สาขา	มูลค่า (ล้านบาท)	อันดับที่	สาขา	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิทั้งหมด (%)	อัตราการขยายตัว (%) Y-O-Y
1	**อุตสาหกรรม**	**126,040.87**	**1**	**อุตสาหกรรม**	**146,514.40**	**44.89**	**16.24**
2	**สถาบันการเงิน**	**65,734.05**	**2**	**สถาบันการเงิน**	**64,549.28**	**19.78**	**-1.80**
3	**อสังหาริมทรัพย์**	**41,651.25**	**3**	**อสังหาริมทรัพย์**	**45,240.46**	**13.86**	**8.63**
4	บริการ	36,175.50	4	การค้า	37,066.12	11.36	81.35
5	เหมืองแร่และย่อยหิน	28,289.34	5	บริการ	26,109.29	8.00	-27.83
6	การค้า	20,439.41	6	เหมืองแร่และย่อยหิน	23,383.53	7.16	-17.34
7	การลงทุนและบริษัทโฮลดิ้ง	11,063.37	7	เกษตร	537.76	0.16	380.61
8	การก่อสร้าง	1,630.23	8	การก่อสร้าง	-1,191.76	-0.37	-173.10
9	เกษตร	111.89	9	การลงทุนและบริษัทโฮลดิ้ง	-29,124.02	-8.92	-363.25
10	อื่นๆ	21,758.05	10	อื่นๆ	13,306.05	4.08	(-38.85)
	รวม	**352,894.00**		**รวม**	**326,391.13**	**100**	**-7.51**

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ เดือนเมษายน 2552
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.3.2 ภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย ปี 2551 จำแนกตามเงินลงทุนของโครงการ

1) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากญี่ปุ่นในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของญี่ปุ่นที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 324 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 102,994.3 ล้านบาท โดยโครงการขนาดการลงทุนมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวนทั้งสิ้น 134 โครงการคิดเป็นร้อยละ 41.4 ของโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 108 โครงการ และอีก 41 โครงการเป็นการลงทุนในโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 324 โครงการ มูลค่าการลงทุน 164,323.2 ล้านบาท โดยมีโครงการขนาดการลงทุนมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทได้รับการอนุมัติให้การส่งเสริมจำนวน 136 โครงการคิดเป็นร้อยละ 42.0 โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 105 โครงการ และโครงการขนาด 50-99 ล้านบาท จำนวน 43 โครงการคิดเป็นร้อยละ 13.3

ภาพที่ 3.27 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากญี่ปุ่นในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

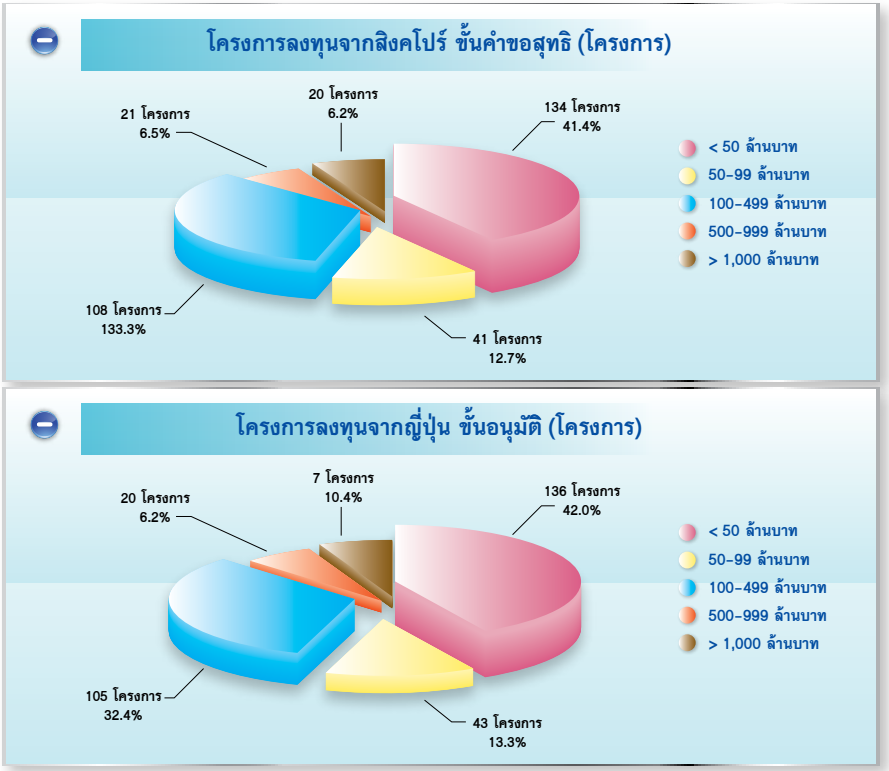

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

การลงทุนญี่ปุ่นในประเทศไทยในปี 2551 มีจำนวนโครงการลดลงไม่มาก แต่พบว่า มูลค่าการลงทุนลดลงมาก เนื่องจากโครงการลงทุนส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็ก โดยมูลค่าการลงทุนลดลงใน 4 สาขาจากจำนวนทั้งหมด 7 สาขา ซึ่งบางสาขามีมูลค่าการลงทุนลดลงกว่าร้อยละ 50 เช่น สาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า และสาขาเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน ซึ่งสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจของญี่ปุ่นอยู่ในภาวะถดถอย ทำให้บริษัทต้องปรับโครงสร้างองค์การ มีการปิดโรงงานและปลดพนักงานจำนวนมากทั่วโลก รวมทั้งโครงการอีโคคาร์ที่ได้มีการอนุมัติส่งเสริมการลงทุน แต่เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจทำให้บริษัทผู้ผลิตรถยนต์พิจารณาเลื่อนการลงทุนในโครงการนี้ออกไป โดยให้เหตุผลว่า สถานการณ์เศรษฐกิจในขณะนี้ไม่สอดคล้องให้เกิดการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ ประกอบกับเห็นว่าตลาดรถยนต์อยู่ในภาวะหดตัว[1]

สำหรับการลงทุนจากญี่ปุ่นในประเทศไทย ปี 2552 นั้น Japan External Trade Organization (JETRO) ให้ข้อมูลว่าคงจะลดลงประมาณร้อยละ 20 อย่างไรก็ตาม แม้ญี่ปุ่นจะลดการขยายการลงทุนลงแต่ยังมีการลงทุนเข้ามาในโครงการขนาดเล็ก เนื่องจากได้มีการวางแผนการลงทุนไว้ล่วงหน้าแล้ว บริษัทจึงเดินหน้าตามแผนที่วางไว้ โดยเฉพาะการขยายการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) ซึ่งญี่ปุ่นมองว่าเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะช่วยให้สามารถรักษาความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีในภูมิภาคเอเชียไว้ได้ หากญี่ปุ่นลดการวิจัยและพัฒนา อาจทำให้พ่ายแพ้ต่อคู่แข่งอย่างไต้หวันและเกาหลีใต้ได้[2] นอกจากนี้ ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครโอซากา แจ้งว่า ปัญหาเศรษฐกิจของญี่ปุ่นขณะนี้ ทำให้บริษัทญี่ปุ่นเปลี่ยนรูปแบบการขยายฐานการผลิตในต่างประเทศมาเป็นการลงทุนจัดตั้งศูนย์จัดซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบ (Outsource) ส่งกลับญี่ปุ่นมากขึ้น[3] ซึ่งหากไทยมีการเตียมแผนรองรับไว้ก็จะได้เปรียบประเทศอื่นในการดึงดูดการลงทุนจากญี่ปุ่น

สำหรับปัญหาความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทย รวมถึงการปิดสนามบินในช่วงปลายปี 2551 นั้น ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของนักลงทุนญี่ปุ่นในประเทศไทยอย่างมาก

2) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากสิงคโปร์ในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของสิงคโปร์ที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 74 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 36,605.9 ล้านบาท โดยขนาดการลงทุนมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวนทั้งสิ้น 31 โครงการ (ร้อยละ 41.9) รองลงมาโครงการลงทุนขนาด 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 21 โครงการ (ร้อยละ 28.4) โครงการลงทุนขนาดมากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 11 โครงการ (ร้อยละ 14.9) โครงการลงทุนขนาด 50-99 ล้านบาท จำนวน 10 โครงการ และโครงการที่มีขนาดการลงทุนระหว่าง 500 - 999 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 67 โครงการ มูลค่าการลงทุน 25,334.3 ล้าน ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 33 โครงการ ขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 19 โครงการ (ร้อยละ 28.4) ขนาดการลงทุนมูลค่า

[1] หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 2 ธันวาคม 2551
[2] หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 18 ธันวาคม 2551
[3] หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 26 มกราคม 2551

มากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 10.4) ขนาดการลงทุนมูลค่า 50-99 ล้านบาท จำนวน 6 โครงการ และขนาดการลงทุนมูลค่า 500 - 999 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ

ภาพที่ 3.28 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากสิงคโปร์ในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

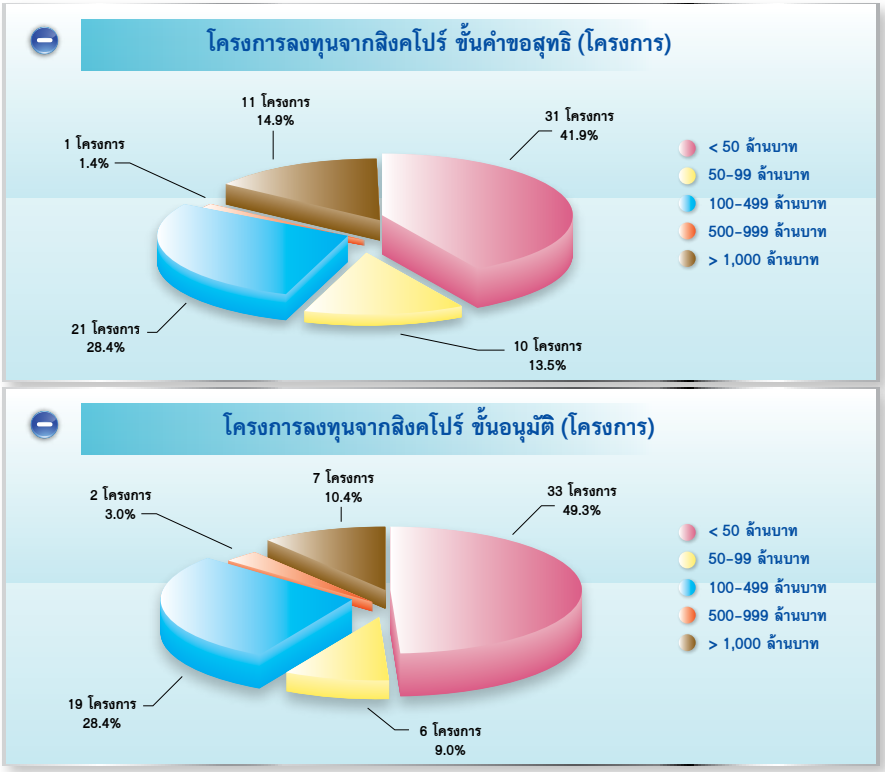

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

การลงทุนโดยตรงจากสิงคโปร์ในปี 2551 ลดลงกว่าปีที่ผ่านมาเล็กน้อย ทั้งนี้คาดว่าเนื่องจากปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศและเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวได้ส่งผลกระทบกับการลงทุน อย่างไรก็ตามการลงทุนของสิงคโปร์ในไทยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยนักลงทุนให้ความสนใจลงทุนในอุตสาหกรรมการบริการมากเป็นอันดับหนึ่ง รองมา สาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สิงคโปร์มีความชำนาญและมีศักยภาพ ไทยสามารถให้การสนับสนุนและดึงดูดนักลงทุนในธุรกิจการบริการรวมถึงการท่องเที่ยวซึ่งมีแนวโน้มสามารถขยายตัวได้อีกมากในไทย รวมถึงอุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมการผลิตยา อุตสาหกรรมไบโอเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสิงคโปรมีศักยภาพในการลงทุนสูง

3) การลงทุนโดยตรงจากสหรัฐอเมริกาในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของสหรัฐอเมริกาที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 34 โครงการ ลดลงจากปีก่อนที่มีจำนวน 38 โครงการ ขณะที่มูลค่าการลงทุนลดลงมากจาก 85,752.6 ล้านบาทในปี 2550 เป็น 7,471.4 ล้านบาทในปี 2551 โดยจำนวนโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 17 โครงการ (ร้อยละ 50.0) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50-499 ล้านบาท จำนวน 16 โครงการ และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่าตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปจำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 47.1)

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 32 โครงการ ลดลงจากปีก่อนที่เท่ากับ 52 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 8,698.4 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 ที่เท่ากับ 101,107 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 17 โครงการ (ร้อยละ 53.1) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50-499 ล้านบาท จำนวน 12 โครงการ (ร้อยละ 37.2) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่าตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 9.4)

ภาพที่ 3.29 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากสหรัฐอเมริกาในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

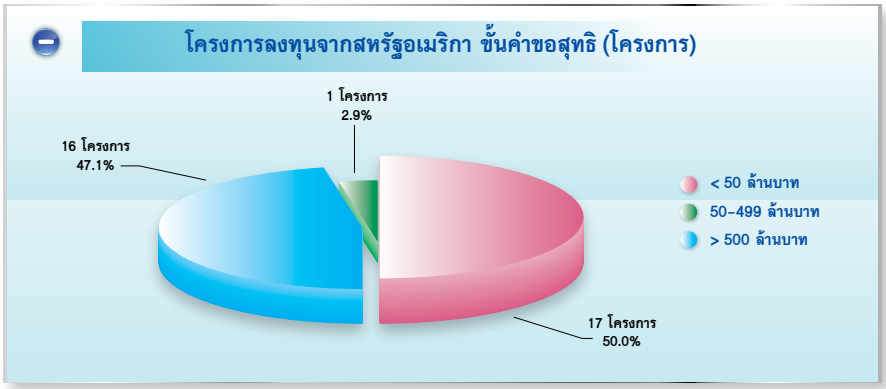

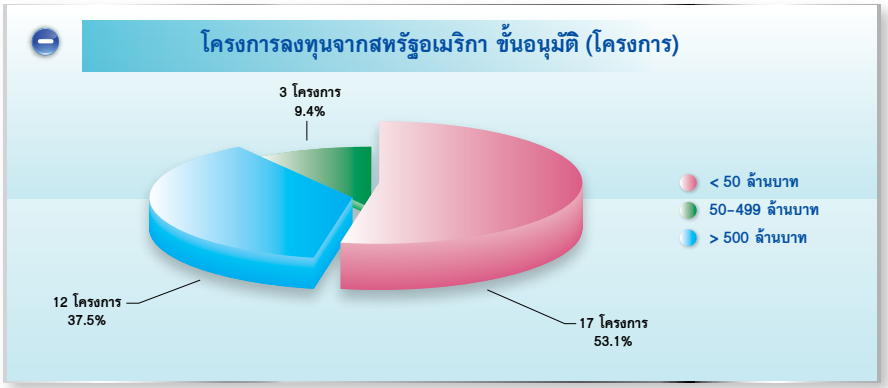

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาในปี 2551 ลดลงจากปี 2550 อย่างเห็นได้ชัดและสอดคล้องกับแนวโน้มการลงทุนต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนน้อยลง รัฐบาลสหรัฐอเมริกามีมาตรการช่วยเหลือและกระตุ้นเศรษฐกิจตั้งแต่กลางปี 2551 และยังมีต่อเนื่องในระยะ 2-3 ปีข้างหน้า คาดว่ามาตรการของสหรัฐอเมริกาและความร่วมมือระหว่างประเทศจะทำให้เศรษฐกิจของสหรัฐฯ ฟื้นตัวโดยเร็ว

อุตสาหกรรมเป้าหมายในสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมผลิตเครื่องมือเครื่องจักร อุตสาหกรรมอากาศยาน อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมเทคโนชีวภาพ อุตสาหกรรมมูลค่าสูง เช่น ซอฟท์แวร์ พลังงานทดแทน เป็นต้น

4) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากสภาพยุโรปในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของสหภาพยุโรปที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 157 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่มีจำนวน 139 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 65,344 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 74,145 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการขนาดการลงทุนมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 99 โครงการ (ร้อยละ 63.1) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50-99 ล้านบาท จำนวน 14 โครงการ (ร้อยละ 8.9) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท มีจำนวน 27 โครงการ (ร้อยละ 17.2) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 500-999 ล้านบาท จำนวน 6 โครงการ (ร้อยละ 3.8) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 11 โครงการ (ร้อยละ 7.0)

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น143 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่เท่ากับ 136 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 48,502 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 51,198 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 94 โครงการ

(ร้อยละ 65.7) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 24 โครงการ (ร้อยละ 16.8) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 จำนวน 10 โครงการ (ร้อยละ 7.0) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 500 - 999 ล้านบาท จำนวน 6 โครงการ (ร้อยละ 4.2) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท 9 โครงการ (ร้อยละ 6.3)

ภาพที่ 3.30 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากสหภาพยุโรปในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

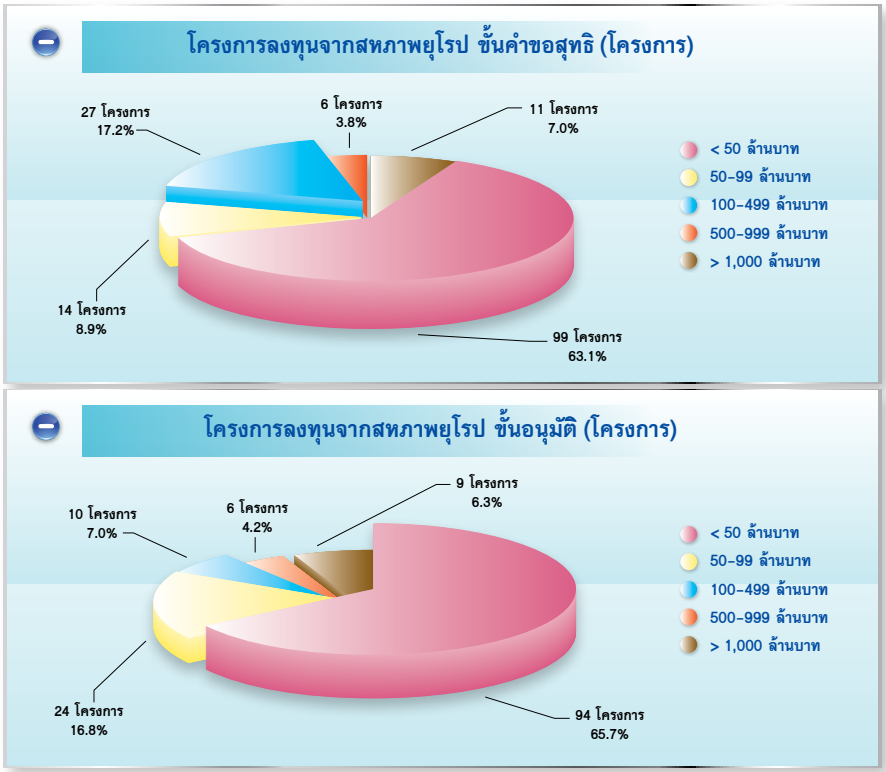

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

ในปี 2551 ภาวการณ์ทางเศรษฐกิจโลกยังไม่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนยุโรปที่มาลงทุนในไทยมากนัก ยังคงเชื่อมั่นในศักยภาพพื้นฐานของเศรษฐกิจไทยที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ตลอดจนนโยบายการลงทุนที่เปิดเสรีของไทย แม้ว่าช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีประเทศไทยจะต้องเผชิญกับวิกฤตความขัดแย้งทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจไทย แต่ก็ไม่ได้ทำให้ความสนใจมาลงทุนของนักลงทุนจากสหภาพยุโรปลดลงแต่อย่างใด

สำหรับแนวโน้มการรลงทุนในปี 2552 คาดว่าการลงทุนจากสหภาพยุโรปจะชะลอตัวลง เนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ลุกลามไปทั่วโลก และส่งผลกระทบต่อประเทศหลักในภูมิภาคยุโรปอย่างรุนแรง ทั้งนี้ รัฐบาลกลางแห่งสหภาพยุโรปได้ออกมาตรการมาเพื่อปกป้องเศรษฐกิจภายในสหภาพยุโรป เพื่อเยียวยาและช่วยเหลือประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจมากกว่าเน้นการขยายเศรษฐกิจ และการออกไปลงทุนในต่างประเทศ ประกอบกับเสถียรภาพทางการเมืองไทยยังไม่มั่นคง อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน และตัดสินใจที่จะชะลอการลงทุนออกไปเพื่อรอดูความชัดเจนของนโยบายเศรษฐกิจและการลงทุนของรัฐบาลในภาวะที่มีการแข่งขันดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งจากภูมิภาคเดียวกันและระหว่างภูมิภาค

จากสถิติในปี 2551 ของนักลงทุนจากสหภาพยุโรปที่มาขอรับการส่งเสริม ส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจบริการ จึงควรมุ่งเน้นไปที่ภาคบริการให้มากขึ้น อาทิ โลจิสติกส์ การกระจายสินค้า กิจการสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (ROH) กิจการด้านสิ่งแวดล้อม การให้บริการสุขภาพ กิจการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการทางธุรกิจต่าง ๆ เป็นต้น

5) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากฮ่องกงในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของฮ่องกงที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 4,768.5 ล้านบาท โดยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 10 โครงการ (ร้อยละ 50.0) ขนาดการลงทุนระหว่าง 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 5 โครงการ (ร้อยละ 25) ขนาดการลงทุนระหว่าง 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 15) และขนาดการลงทุนตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปจำนวน 2 โครงการ

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 19 โครงการ มูลค่าการลงทุน 5,302.9 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 8 โครงการ (ร้อยละ 42.1) ขนาดการลงทุน 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 5 โครงการ (ร้อยละ 26.3) ขนาดการลงทุน 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 21.1) และโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปมี 2 โครงการ

ภาพที่ 3.31 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากฮ่องกงในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

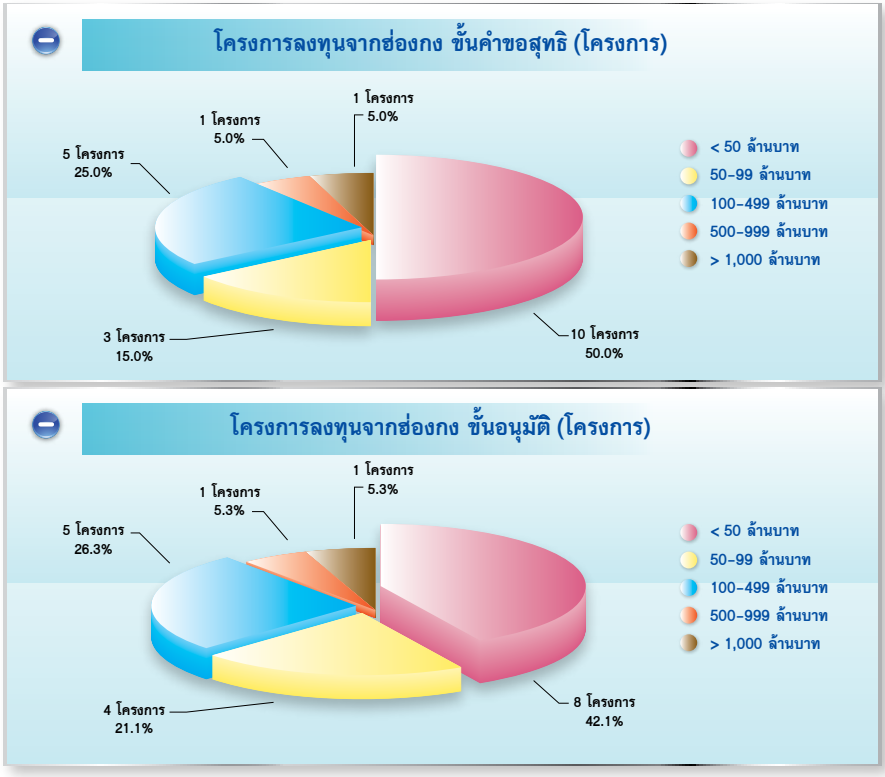

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

ในปี 2551 เศรษฐกิจฮ่องกงยังเผชิญกับความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก อาทิ การชะลอตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพของสหรัฐฯ ปัญหาความผันผวนของตลาดหุ้นและการอ่อนค่าของเงินดอลลาร์ รวมถึงการที่รัฐบาลจีนมีการดำเนินนโยบายให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศลดการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งส่งผลในทางลบต่อเศรษฐกิจของฮ่องกง ทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจขยายตัวลดลง

สำหรับการส่งออกถึงแม้มีการชะลอตัวลง แต่ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจแทนการส่งออก คือ ความต้องการภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริโภคภาคเอกชนและการใช้จ่าย ขณะที่ด้านการลงทุนคาดว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากฮ่องกงได้รับความนิยมในการมีสำนักงานตัวแทนและสำนักงานใหญ่ของบริษัทต่างชาติมาจัดตั้ง และเป็นศูนย์กลางการร่วมทุนใหญ่ที่สดในเอเชีย จึงเชื่อว่าฮ่องกงสามารถปรับตัวได้เร็วกับภาวะเศรษฐกิจที่ต้องเผชิญในขณะนี้

6) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากเกาหลีในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของเกาหลีที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 49 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 4,307.7 ล้านบาท โดยขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 35 โครงการ (ร้อยละ 71.4) และอีก 14 โครงการเป็นการลงทุนที่มีมูลค่าระหว่าง 50 - 999 ล้านบาท

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 56 โครงการ มูลค่าการลงทุน 9,273.1 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 40 โครงการ (ร้อยละ 71.4) ขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 8 โครงการ (ร้อยละ 14.3) และโครงการที่มีขนาดการลงทุนมูลค่าตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 8 โครงการ

ภาพที่ 3.32 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากเกาหลีในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

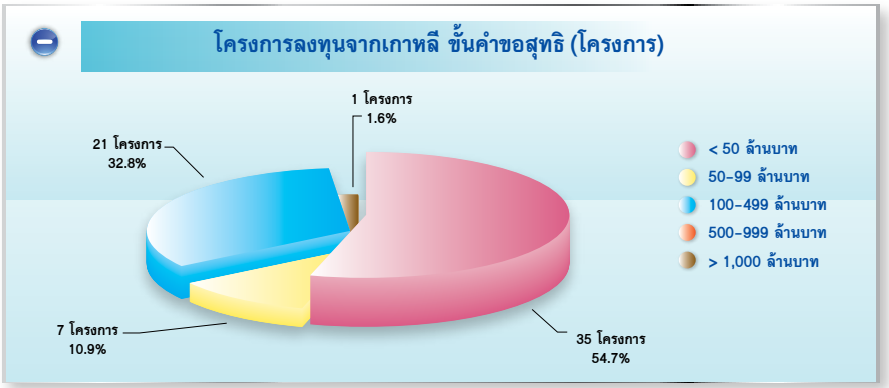

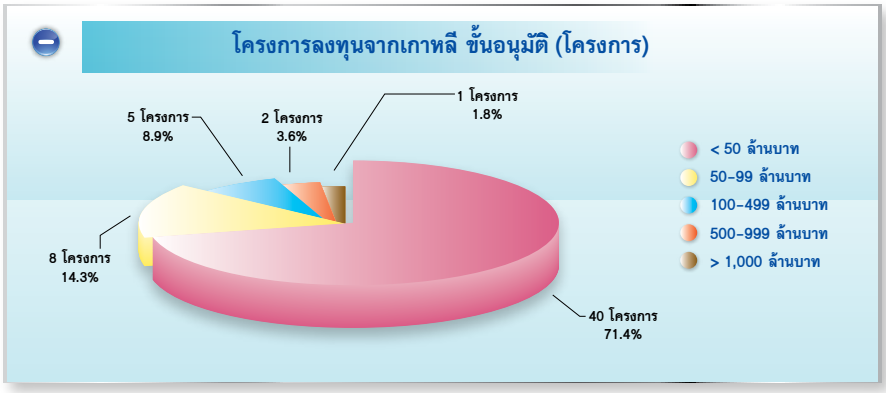

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

ในปี 2551 นักลงทุนเกาหลีใต้ยังคงมุ่งเน้นการลงทุนในกิจการสาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า สาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก และสาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่งเหมือนที่ผ่านมา โดยเฉพาะสองบริษัทใหญ่ของเกาหลีใต้ได้เข้ามาลงทุนในกิจการผลิตเหล็กรีดเย็นและแปรรูปโลหะในไทย ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนในสาขาเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐานเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีกิจการในสาขาเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตรเข้ามายื่นขอรับการส่งเสริมจำนวน 1 โครงการอีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พยายามชักจูงให้เกาหลีใต้มาลงทุนในไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และยานยนต์ และในปี 2552 มีแผนที่จะชักจูงการลงทุนจากเกาหลีใต้ในกลุ่มกิจการด้านพลังงานและการออกแบบแม่พิมพ์ในการผลิตรถยนต์ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การสัมมนา การพบปะกับองค์กรเครือข่ายในเกาหลีใต้ (Networking) รวมถึงกิจกรรม Door Knocking ในเมืองหลัก ๆ ของเกาหลีใต้

สำหรับการลงทุนในปี 2552 ทั้งปี คาดว่าจำนวนโครงการลงทุนจากเกาหลีใต้จะลดลงจากปี 2551 โดยเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ผลจากการเปิดสำนักงาน ณ กรุงโซล ตลอดจนกิจกรรมการชักจูงการลงทุนและนโยบายที่อำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน (Thailand Investment Year 2008-2009) จะเป็นตัวกระตุ้นให้นักลงทุนเกาหลีใต้เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นต่อไป

7) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากมาเลเซียในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของมาเลเซียที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 40 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 8,578.1 ล้านบาท โดยโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท มีจำนวน 16 โครงการ (ร้อยละ 40.0)

โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 15 โครงการ (ร้อยละ 37.5) โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 17.5) และโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ (ร้อยละ 5)

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 46 โครงการ มูลค่าการลงทุน 25,219.1 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 18 โครงการ (ร้อยละ 39.1) โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 18 โครงการ (ร้อยละ 39.1) โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 15.2) โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าเกิน 1,000 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 6.5)

ภาพที่ 3.33 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากมาเลเซียในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

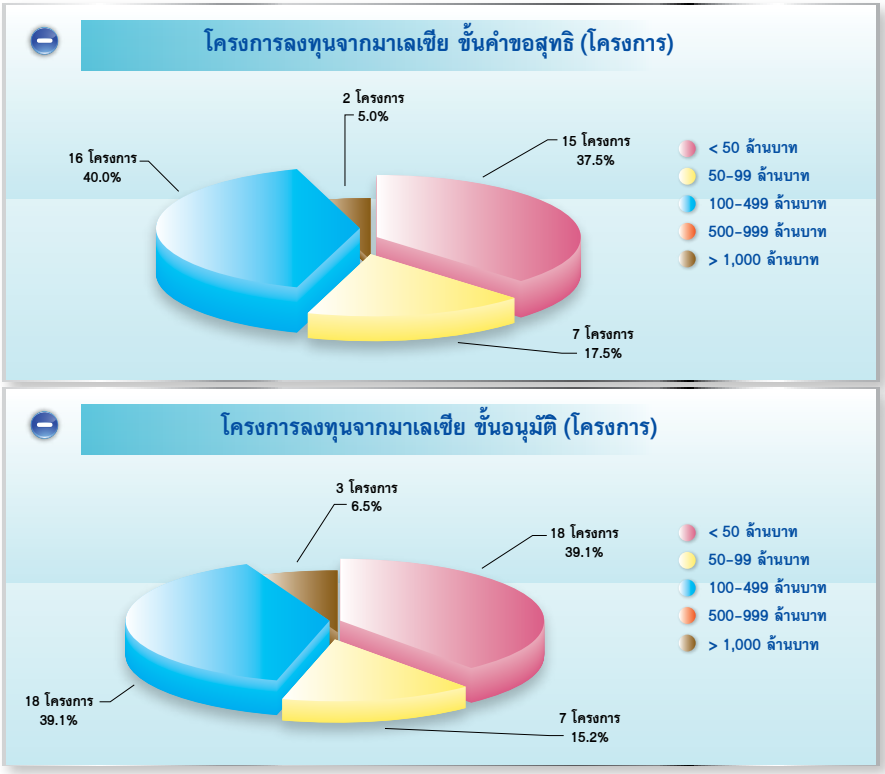

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

การลงทุนจากประเทศมาเลเซียในปี 2551 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยการลงทุนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนขนาดเล็ก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมทางด้านการบริการ ซึ่งนักลงทุนมาเลเซียให้ความสนใจยื่นขอรับการส่งเสริมมากเป็นอันดับหนึ่ง สำหรับโครงการขนาดใหญ่ที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมที่น่าสนใจ เป็นโครงการผลิต Hard Disk Drive, Head Stack Assembly (HSA) โครงการที่ได้รับอนุมัติอื่น ๆ เป็นหมวดไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พลาสติก

8) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากไต้หวันในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของไต้หวันที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 45 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 7,394.4 ล้านบาท โดยโครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท มีจำนวน 21 โครงการ (ร้อยละ 46.7) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 16 โครงการ (ร้อยละ 35.6) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 15.6) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท มีจำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 2.2)

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 47 โครงการ มูลค่าการลงทุน 7,406 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 18 โครงการ (ร้อยละ 38.3) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 18 โครงการ (ร้อยละ 38.3) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 9 โครงการ (ร้อยละ 19.1) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 500 - 999 ล้านบาท และขนาดการลงทุนมูลค่าสูงกว่า 1,000 ล้านบาท ได้รับอนุมัติส่งเสริมประเภทละ 1 โครงการ (ร้อยละ 2.1)

ภาพที่ 3.34 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากไต้หวันในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

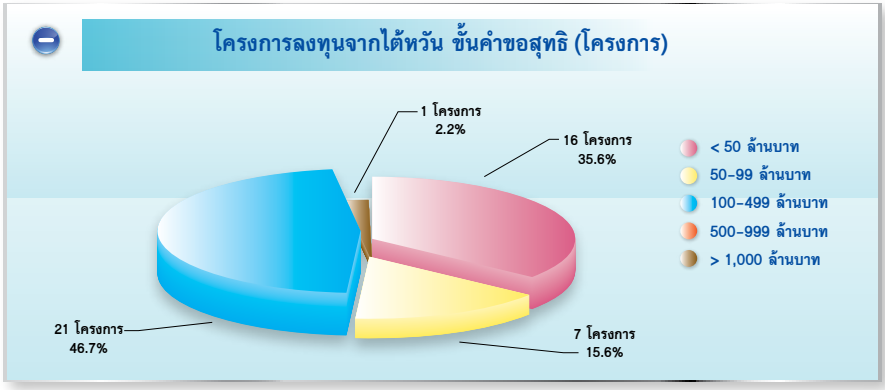

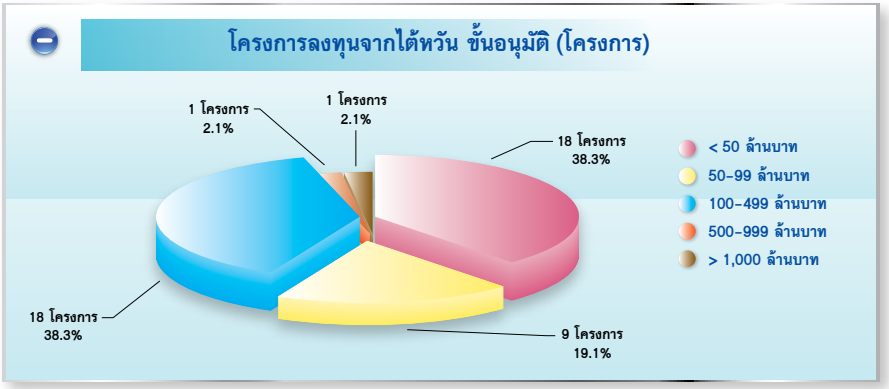

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

จากวิกฤตการเงินที่กระทบเศรษฐกิจทั่วโลกเริ่มส่งผลกระทบต่อไต้หวัน โดยเห็นได้จากตัวเลขการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศที่ลดลงในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 และรัฐบาลไต้หวันมีนโยบายเน้นให้เกิดการลงทุนและเพิ่มอัตราการบริโภคภายในประเทศผ่านมาตรการระยะสั้นและระยะยาวเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยเริ่มจากการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันดึงดูดการลงทุนของประเทศผ่านกระบวนการ Economic and Financial Deregulation Review มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงและยกเลิกกฎระเบียบภายในที่ยุ่งยากซับซ้อนต่อนักลงทุน และไต้หวันยังมีแผนเพิ่มการลงทุนภายในประเทศโดยให้ The Council of Economic Planning and Development (CEPD) จัดทำแผนพัมนาเศรษฐกิจฉบับใหม่ที่กำหนดแผนการลงทุนของ 12 โครงการขนาดใหญ่ (The i - Taiwan 12 Projects) โดยรัฐมิได้ลงทุนเองทั้งหมด รัฐบาลต้องการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไต้หวันรวมถึงต่างชาติเข้าร่วมลงทุนด้วย โดยเฉพาะนักลงทุนไต้หวันที่ไปลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายดึงนักลงทุนเหล่านี้กลับมาลงทุนในประเทศ

นอกจากนี้ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไต้หวันและจีนที่กระชับใกล้ชิดยิ่งขึ้น รวมถึงแผนขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไต้หวันในตลาดต่างประเทศ (Plan to Expand Competitive Taiwanese Industries into Oversea Markets) ในปี 2551 ที่สนับสนุนให้มีการขยายการลงทุนไปยังตลาดใหม่ 10 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รัสเซีย อินเดีย บราซิล มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย ตุรกีและสเปน ทำให้ไทยต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่สูงมากยิ่งขึ้นในการชักจูงการลงทุนจากไต้หวัน

ดังนั้น ในสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและการแข่งขันดึงดูดการลงทุนปัจจุบันที่รุนแรงขึ้นไทยควรเร่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมด้านธุรกิจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนเพื่อรักษาฐานการลงทุนเดิมและเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันของประเทศในการชักจูงการลงทุนในอนาคตควบคู่ไปกับการใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นเพื่อให้เกิดการลงทุนและการบริโภคภายในประเทศ

9) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากจีนในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของจีนที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 21 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 1,505.0 ล้านบาท โดยโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 14 โครงการ (ร้อยละ 66.7) โครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 19.0) และโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 27 โครงการ มูลค่าการลงทุน 3,478.8 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 11 โครงการ (ร้อยละ 40.7) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 25.9) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาทจำนวน 7 โครงการ (ร้อยละ 25.9) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 500 - 999 ล้านบาท จำนวน 2 โครงการ (ร้อยละ 7.4)

ภาพที่ 3.35 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากจีนในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

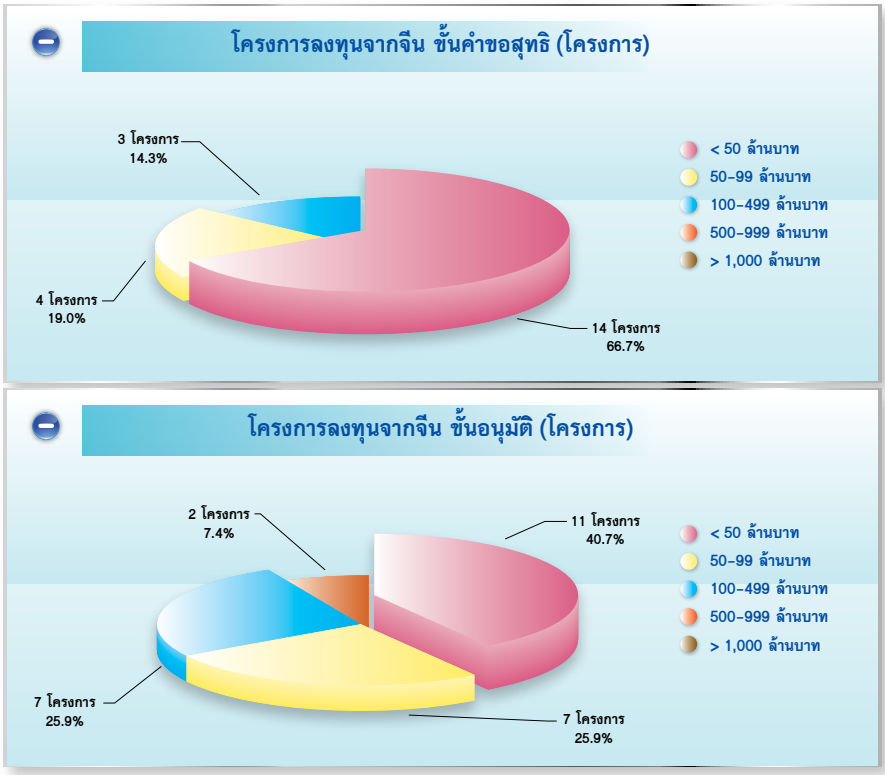

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

ทางการจีนได้ประกาศแผนกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่า 4 ล้านล้านหยวน (586 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 ซึ่งเป็นแผนดำเนินการถึงปี 2553 โดยคาดว่าจะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในของจีนให้เติบโตต่อไปได้ ภาคเศรษฐกิจที่จะได้รับผลดี ได้แก่ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย และภาคก่อสร้าง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเติบโตของการผลิตภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ สินค้าประเภทวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ เช่น เหล็ก ปูนซีเมนต์ และเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งจะแก้ไขปัญหาการว่างงานที่เพิ่มขึ้นได้ ขณะเดียวกันกำลังซื้อของประชาชนจีนโดยรวมที่เพิ่มขึ้นจะช่วยส่งผลขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียในระยะยาว ประเทศจีนเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจน้อย เมื่อเทียบกับหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคเดียวกัน จีนจึงยังมีความสามารถที่จะขยายตัวไปลงทุนในต่างประเทศได้

10) ภาวะการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทย ปี 2551

จากสถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โครงการลงทุนของอินเดียที่ยื่นขอรับการส่งเสริมในปี 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 22 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 1,558.4 ล้านบาท โดยโครงการขนาดการลงทุนที่มีมูลค่าน้อยกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 15 โครงการ (ร้อยละ 68.0) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50 - 99 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 14.0) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท มีจำนวน 3 โครงการ (ร้อยละ 14.0) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 500 - 999 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 5)

สำหรับโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมในปี 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 21 โครงการ มูลค่าการลงทุน 9,591.4 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการที่มีขนาดการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 10 โครงการ (ร้อยละ 47.6) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 50-99 ล้านบาท จำนวน 5 โครงการ (ร้อยละ 23.8) โครงการขนาดการลงทุนมูลค่า 100 - 499 ล้านบาท มีจำนวน 4 โครงการ (ร้อยละ 19.0) โครงการขนาดการลงทุน 500 - 999 ล้านบาท มีจำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 4.8) และโครงการขนาดการลงทุนมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 1 โครงการ (ร้อยละ 4.8)

ภาพที่ 3.36 จำนวนและสัดส่วนโครงการลงทุนจากอินเดียในไทยปี 2551 จำแนกตามขนาดการลงทุน

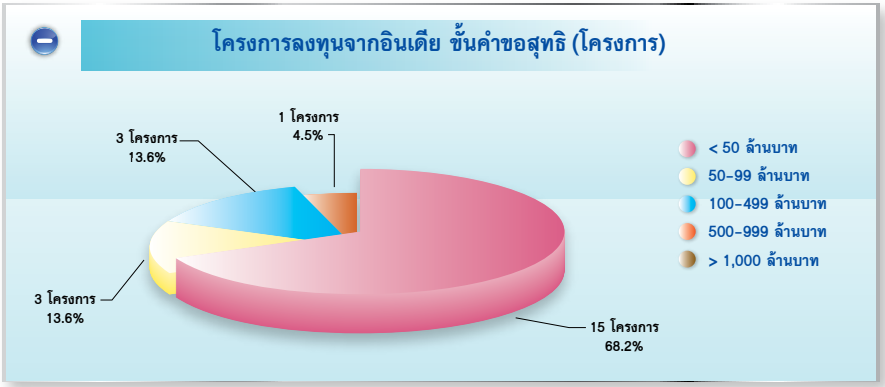

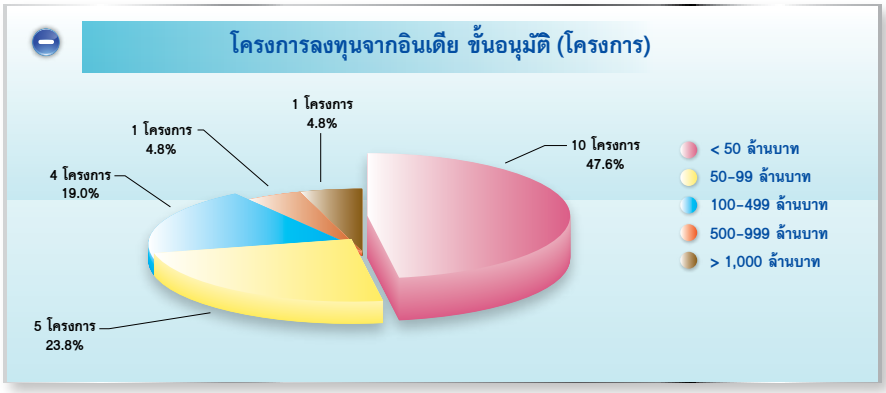

ที่มา : สรุปภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2551, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แนวโน้มการลงทุน

อินเดียเป็นประเทศในกลุ่ม BRICS ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว มีศักยภาพในการขยายตลาดการค้าการลงทุน สำหรับการลงทุนของอินเดียในไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกเช่นกัน กล่าวคือ การลงทุนที่เข้ามาแสวงหาตลาดในไทยจะได้รับผลกระทบจากที่ตลาดไทยกำลังซื้อลดลง การเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหาเพื่อแสวงหาประสิทธิภาพได้รับผลกระทบจากผลประกอบการในบริษัทแม่ แต่ในทางกลับกันจะได้รับแรงหนุนจากความประสงค์ในการปรับโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธภาพ โดยเฉพาะในด้านลดต้นทุนการผลิต สำหรับการลงทุนเพื่อแสวงหาวัตถุดิบจะได้รับผลกระทบชักไปในช่วงแรกเนื่องจากอุปสงค์ของตลาดโลกหดตัว ทำให้ราคาตกต่ำไปด้วย แต่เมื่อวิกฤติเริ่มฟื้นตัว การลงทุนจะกลับมาคึกคักอย่างรวดเร็ว อุตสาหกรรมที่มีโอกาสเติบโตเร็ว อาทิ ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม